

Apnenica dosegla letni plan

Kolektiv apnenice je 15. 11. 1964 dosegel proizvodnjo 12.000 ton in s tem izpolnil svojo nalogo za leto 1964.

V prvi vrsti je do tega uspeha pripomogel sam kolektiv, ki je pazil, da peči v redu in brez zastojev obratujejo. Bili smo v stalni povezavi z martinarno in tudi ta nam je dosti pomagala, da smo letni plan tako zgodaj dosegli.

Martinarna dobiva določeno količino apna tudi od drugod, ker je domačega premalo. Če je bila zaloga uvoženega apna prevelika, so ga morali porabiti (ne more ostati na zalogi, ker je zelo higroskopično in razpada), mi pa smo morali peči preko nedelje zaustavljati. Do danes smo zaradi tega zaustavili peči samo za 79 ur, kar je izredno malo. Prav tako smo bili v stalnem stiku z nabavno službo, da smo regularizirali uvoz tujega apna.

Tudi ostalih zastojev je bilo malo. V glavnem je bilo

to redno čiščenje plinovoda in plinskih naprav, nekaj zaradi popravila vetrila in pa pomanjkanja plina zaradi okvare na plavžih. V marcu, aprilu in avgustu pa nismo imeli nobenih zastojev, tako da smo koledarski fond izkoristili do poslednje ure.

Kvaliteta apna je bila, kakor nam kažejo podatki iz OTK, zelo dobra. Povprečje MgO je bilo za 10 mesecev na AP I 1,58 % na AP II pa 1,59 %. Žaroizguba je bila izpod 10 % in to na AP I 6,42 % in na AP II 6,54 odst. Žaroizguba pa je, poleg tem-

perature, odvisna tudi od granulacije. Hitrost apnenja od zunaj navznoter je za določene temperature točno določena in ker je prehodna doba od apnenca do apna 50 — 60 ur, je s tem tudi granulacija točno določena. Apnenec v večjih kosi (120 — 150 m/m) ostane po izvlečenju iz peči na sredni nežgan. Ker take granulacije navadno ne dobivamo, moramo vsega še razbiti. To je zelo naporno delo, saj je mesečna poraba do 1.800 ton. Ta apnenec nam dobavlja kamnolom Brezovica pri Kamni gorici, ker ima zelo malo MgO (izpod 1,5 %). Pripravljajo pa ga ročno, brez vsakršne mehanizacije, dovažajo pa s kamioni Komunale Radovljica. (Tudi

kamnolom spada pod Komunalo Radovljica.)

Martinarna je s tem apnom zadovoljna v polni meri, prav tako tudi elektropeč, saj odkar delamo z apnenem Brezovica, ni bilo nobenih pripomb. Jeklarji dobijo sveže in suho apno. Včas h se nam je kvaliteta za kakšen dan malo pokvarila, to pa največ zaradi pomanjkanja plina ali pa smo morali na račun žaroizgube povečati

proizvodnjo, ker ni dobila martinarna dovolj apna iz uvoza.

Prav ta stalna in povečana kontrola na pečeh samih pa nam je prinesla še en uspeh. Peči navadno prezidamo na pet let. Toliko je namreč vzdržala uvožena opeka. Domača šamotna opeka je pokazala zelo dobre rezultate; to vidimo na naših pečeh.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Izredna vzdržnost SM peči A

V novembru smo dosegli, sicer po sili razmer, odkar uporabljamo na SM pečeh kot gorivo mazut, doslej največjo vzdržnost spodnjega ustroja na SM peči A.

Ta peč je po remontu, ki je bil končan 29. marca t. l., izdelala 573 šarž in proizvedla v tem času 31.202 t surovega jekla. V sedmih mesecih obratovanja smo imeli vmes dvakrat vroče popravilo in to zadnje stene, medtem ko smo glavni obok krpali enkrat. Spodnji ustroj peči je vzdržal celotno obratovalno kampanjo brez popravila, kar je zasluga uspešno izvedene rekonstrukcije peči v aprilu leta 1962. Pri tem je posebno zanimivo tudi dejstvo, da je večji del oboka na komorah še vedno v obratovanju brez popravil od izvedene rekonstrukcije do danes.

SM peč A bi morali v normalni situaciji ustaviti že en mesec prej, tako da bi bila vzdržnost okoli 500 šaržev, vendar smo zaradi težav v oktobru morali podaljšati njeno obratovalno kampanjo za mesce dni. Izkazalo se je da to podaljšanje obratovanja ni poslabšalo delo spodnjega ustroja peči, ki je imel že tako visoko število šarž, ker je peč skoraj do ustavitve obratovala povsem normalno z izjemo manjših vročih popravil, ki smo jih izvajali na zadnji steni peči.

Velika naloga kolektiva martinarne je, da s strokovnim delom pripomore k boljši vzdržnosti peči brez vmesnih remontov. Naš cilj mora biti na vsaki peči samo dva remonta letno!

S. Č.

ŽELEZAR

Poštšina plačana v gotovini JESENICE, 21. XI. 1964
LETO VI.

ŠTEV. 47

V oktobru dosegli do sedaj najvišjo vrednost prodaje

V splošnem letos prodaja lepo teče in se vedno suče v višini predvidevanja po letošnjem finančnem načrtu. Vendar smo v oktobru krepko prekorčili vsako papirnatno predvidevanje. Dobra organizacija dela, sproščena volja za delo in uspeh je bil izreden. Vrednost dosežene prodaje je znašala v oktobru 3.950.778.769 dinarjev.

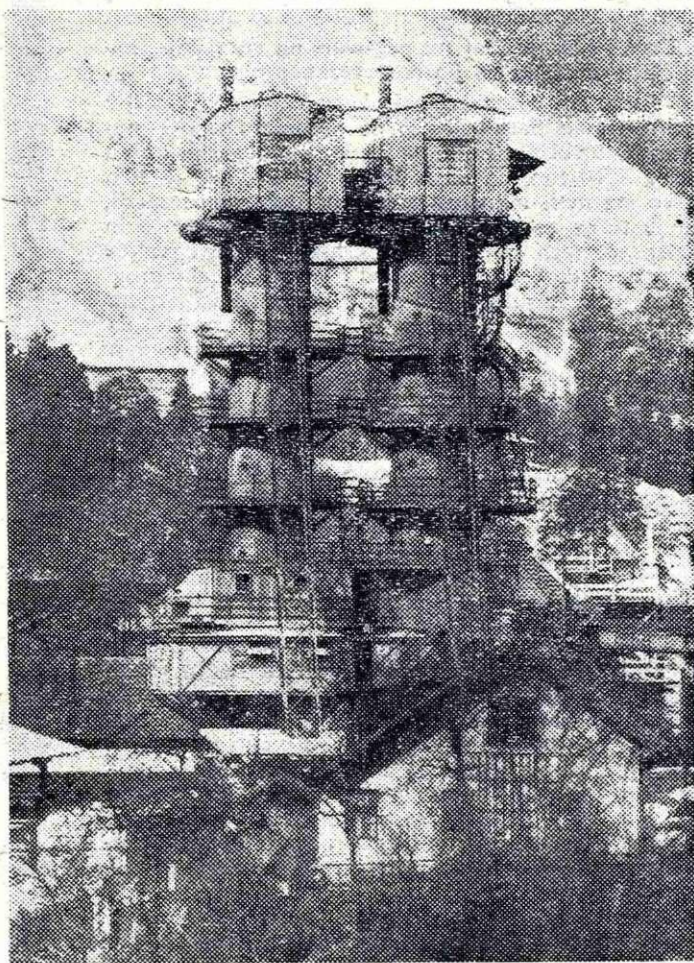
Ta uspeh bi bil za isto vloženo delo lahko še boljši, če bi valjarne in predelovalni obrati dobili ne samo potrebno količino vložka, pač pa tudi po finančnem načrtu predvideno vrsto kvalitete. Vendar to je že drugo področje — pojdimo nazaj k rekordni prodaji.

Kdo se je najbolje odrezal, kje so presenečenja? Če pogledamo samo oktober, vidimo, da je največji uspeh dosegla valjarna 1300, ki je namesto za 628.200.000 dinarjev prodala kar za 714.400.000 dinarjev in prekoračila plan za 86.200.000 dinarjev. V tem mesecu so v glavnem presegle predvideno prodajo po finančnem načrtu še naslednji obrati:

valjarna 2400	za 61.000.000 din
hladna valjarna	za 66.000.000 din
cevarna	za 55.000.000 din
elektrodni oddelek	za 42.000.000 din
jeklovlek	za 28.000.000 din
itd.	

To je lep uspeh in vsi smo ga veseli. Vendar če primerjamo zadolžitve prodaje, in to samo po fakturirani vrednosti za čas od 1. januarja do 31. oktobra t. l., je ta skupna višina za deset mesecev celo prekoračena za 805.017.000 dinarjev in to zopet po veliki zaslugi valjarne 1300, hladne valjarne, žične valjarne, jeklovleka, žebjarne, cevarne in elektrodnega oddelka, le težko pa bosta letno obvezo izpolnila obrata žičarna in valjarna 2400, saj zaostajata skupaj kar za milijardo dinarjev.

Stanko Ravnik

Kolektiv apnenice je med prvimi izpolnil proizvodni načrt za leto 1964

V talilnicah so znižali proizvodne stroške

Pregled zvišanja in znižanja proizvodnih stroškov v posameznih obratih talilnic kaže za devet mesecev letošnjega leta, da je tozadevna situacija precej ugodnejša kot v istem razdobju preteklega leta.

Plavža sta proizvedla do konca septembra skupno 89.794 ton grodlja, kar je za 4 % manj kot je predvideval plan. Vzrok za to nižjo proizvodnjo kot je bila planirana, je v glavnem ta, ker smo v letošnjem letu z ozirom na zahteve martinarne za čim bolj kvaliteten grodelj namenoma nekoliko znižali proizvodnjo, da bi bil grodelj čim boljši. Računamo, da pomeni to znižanje okoli 3 % proizvodnje, preostali 1 % pa se nanaša na mrzli hod v septembru na plavžu št. 2 in na druge manjše zastoje.

Cena grodlja je bila planirana 60.636 din za tono, medtem ko je bila dejansko dosežena 61.330 din za tono oziroma za 695 dinarjev več. Glavni delež pri tem zvišanju leži na predelovalnih stroških, za kar je pa spet glavni vzrok že prej navedena nižja proizvodnja. Ker pri plavžu obračunavajo proizvodne stroške po posameznih oddelkih, je potrebno pri skupnem pregledu zvišanja ali znižanja upoštevati vse oddelke. Same peči imajo zvišanje za 93,4 milijona din, za kar je poleg nižje proizvodnje tudi vzrok v obračunu posameznih kvaliteten grodlja, ker po novem kvaliteten kriteriju odpade

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kako je z vložkom za težko progo

Pred nekaj dnevi sem obiskal dninskega delovodjo na tehtnici obrata Javornik I Antona Zupana, ki je v naši železarni zaposlen že dvajset let, na tem delovnem mestu pa več kot petnajst let.

Prosil sem ga, naj mi odgovori na vprašanje, kako je z vložkom za potrebe težke proge.

»Kadar imamo na zalogi okrog 10.000 ton ingotov in jih v martinarni vlivajo po naročilih, smo s stanjem zadovoljni. Toda pri sedanji zalogi, ki znaša okrog 4.500 ton, pa nastajajo problemi, ker je zelo težko sestaviti ustrezen program. Večkrat se zgodi, da je treba za eno naročilo dvakratno valjanje in so zaradi tega potrebne večkratne menjave valjev na progi itd. V zadnjem času imajo na težki progi precej težav zaradi glav ingotov, ki se med valjanjem trgajo ali koljejo. V martinarni se sicer trudijo, da bi to vprašanje rešili čimbolje ter že uvajajo nov način, da bi zmanjšali probleme v valjarnah, predvsem pa zastoje na progi. Kadar glava ingota počijo, jo morajo pri nekaterih kvalitetah na Sackovih škarijah odrezati in nato ponovno valjati na progi. Med tem časom ingot omrzne in že je nevarnost, da se zlomi valj med valjanjem.

Na tehtnici, kjer sem zaposlen, prevzemamo ingote iz naše martinarne ter ingote, ki nam jih pošiljata Železarna Sisak in Železarna »Boris Kidrič« Nikšič. Pri skladiščenju ingotov moramo paziti predvsem na to, da ingot obdrži številko šarže, ker v nasprotnem primeru ingot za naše podjetje ne bi imel nobene vrednosti, več in tudi ne bi mogli pozneje ugotoviti brez posebne analize, za kakšne namene so ga v martinarni izdelali. Večkrat nastajajo težave tudi zaradi tega, ker so ingoti prekratki. Ti so lažji, in vplivajo na manjšo proizvodnjo težke proge in podaljšujejo postopek pri valjanju. Če je ingot krajši od 1 metra, pa je sploh neuporaben. Zgodilo se je že, da so morali prekratke ingote izločiti še pred valjanjem in jih nato odpeljati na aj v martinarno.

Opozorim naj še na nevšečnosti, ki jih imamo zaradi nepazljivosti sodelavcev v martinarni, ki nakladajo ingote na vozove, namenjene za težko progo. Običajno so ingoti ene šarže naloženi na dveh ali treh vozovih. Če v martinarni pomotoma naložijo le en ingot drugačne šarže, je verjetno tudi drugačna kvaliteta. Če to napako ne opazijo pri skladiščenju, pride do zamenjave kvalitete v programu valjanja.

— or

V martinarni skrbijo za mladi kader

V talilnicah so se odločili, da si bodo zagotovili strokovni kader, ki odločilno vpliva na kvalitetno delo in proizvodnjo.

Pogosto so obratovodstva v težavah, ko morajo odgovorno delo zaupati ljudem, ki še niso strokovno dovolj sposobni, niti še ne znajo delati po zahtevah planske proizvodnje. Ne mislim s tem trditi, da ljudje v delov-

nih enotah ne znajo delati, ampak veliko odhajanje delavcev povzroča prehitro napredovanje. Predvsem velja to za ključna delovna mesta v proizvodnji kot so na primer topilci.

Zato so določili v DE martinarno 16 mladincev, ki se bodo izučili topilniškega poklica. Ti mladinci so pretežno z Jesenic, Javornika in Lipc, štirje so iz gornjesavske doline, eden je iz Vrbe, eden pa iz Podbrda. To nam zagotavlja stalnost kadra in ne predstavlja problema standarda (stanovanje, menza itd.). Odhajanje strokovno usposobljenih ljudi iz kolektiva je velik izdatek, zato je prav, da si delovne enote zagotovijo dovolj mlajših strokovno sposobnih ljudi, da jim odhod posameznikov

V talilnicah so znižali proizvodne stroške

(nadaljevanje s 1. strani)

več proizvodnje v drugo kvaliteto in s tem je tudi vrednost proizvodnje nižja. Prazilne peči imajo znižanje za 39,2 milijona din, aglomeracija znižanje za 48,8 milijona din, čistilci plina znižanje za 1,6 milijona din, granulacija žlindre je dosegla praktično planirano ceno, kamnolom apnenca znižanje za 14 milijonov din, kamnolom dolomita znižanje za 0,3 milijona dinarjev in apnenica znižanje za 7 milijonov dinarjev. Iz tega pregleda vidimo, da so vsi oddelki, razen peči in čistilcev plina, dosegli znižanje. Najbolj zanimiv je kamnolom apnenca, ki je dosegel znižanje stroškov tudi pri osebnih dohodkih, čeprav so vsi ostali dosegli zvišanje te postavke. Vzrok za to je uporaba mehanske lopate, ki je nadomestila precejšnje število nekvalificiranih delavcev in s tem znižala stroške za osebne dohodke.

Če upoštevamo vsa zvišanja in znižanja posameznih oddelkov obrata plavž, vidimo, da so skupno dosegli v letošnjih mesecih znižanje proizvodnih stroškov za 14,3 milijona dinarjev.

Martinarna je proizvedla v devetih mesecih letošnjega leta 235.364 ton surovega jekla, kar je za 2,14 % manj kot je bilo planirano. Vzroki za to nižjo proizvodnjo so znani: težave s kvaliteto mazuta in drugih surovin v pričetku leta ter nepredvideni remont SM peči v avgustu in septembru.

Za letos smo planirali povprečno ceno surovega SM jekla v višini 74.095 dinarjev in dosegli 72.962 dinarjev, kar je za 1,134 nižje kot je predvideval plan. Znižanje proizvodnih stroškov smo dosegli pri vložku, kjer smo zaradi pomanjkanja grodlja uporabljali nekoliko več starega železa kot je bilo planirano. Stroške vložka bi

lahko še nekoliko znižali, če bi imeli vedno na razpolago odgovarjajoče legure. Tako smo morali večkrat uporabljati namesto silikomangana feromangan, ki ima večjo porabo, ker prvega nismo imeli.

Stroški predelave so bili za 223 din/t višji kot je predvideval plan, in to v glavnem zaradi nižje proizvodnje.

Skupno je dosegla martinarna do konca septembra znižanje 254,8 milijona dinarjev.

Elektropeč je dosegla do konca letošnjega septembra skupno proizvodnjo 11.658 t, kar je za 9,47 % več kot je bilo planirano. To je vse, kakor lep uspeh kolektiva tega obrata, ker moramo upoštevati, da bi bila proizvodnja lahko še za okoli 600 ton večja, če ne bi imeli občasnih zastojev v proizvodnji zaradi redukcije električne energije.

Planirana cena jekla v letošnjem letu je bila 98.374 din in je bila v devetih mesecih prekoračena za 10.705 dinarjev. Vzrok za to ni morda slabše delo kolektiva elektropeči, temveč znatno boljši asortiment kot je bil planiran. Proizvedena je bila precej večja količina visoko legiranih kvalitetnih predvsem prokronov, ki zahtevajo velike količine raznih legur. Zato je pa tudi cena proizvedenega jekla odgovarjajoče višja, kar v svojem končnem rezultatu ugodno vpliva na znižanje proizvodnih stroškov.

Predelavni stroški so bili za 1260 din nižji kot so bili planirani, kar je predvsem posledica višje proizvodnje. Skupno je dosegel obrat elektropeči znižanje proizvodnih stroškov v devetih mesecih za 19,5 milijonov dinarjev. Pri tem je treba upoštevati, da so samo peči dosegle znižanje 25,3 milijona din in gre razlika na račun zvišanja v obdelovalnici blokov, ki je preseгла planirane stroške zaradi višjih stroškov vzdrževanja in manjše količine obdelanih ingotov, ker zaradi boljših površin blokov ni bilo večjih potreb.

Livarne so dosegle v preteklih devetih mesecih skupno zvišanje proizvodnih stroškov za 14,7 milijona dinarjev.

Siva livarna ima zvišanje za 22,8 milijona din, in sicer zaradi višjih stroškov predelave. Precejšen vzrok za to je nižja proizvodnja, ker smo v letošnjem letu močno forsirali proizvodnjo jeklenih odlitkov za potrebe naše investicijske izgradnje. Zato je bil na teh delih zaposlen tudi del livarjev iz sive livarne, kar je imelo za posledico znižanje proizvodnje v tem oddelku.

Livarna jekla je dosegla zvišanje stroškov za 5 mi-

lijonov dinarjev. Vzrok za to je sprememba asortimenta, kar je imelo za posledico višje stroške čiščenja in prestruženja. Vsa ostala predelava je pokazala znižanje stroškov.

Kovinolivarna je znižala svoje stroške za 14,1 milijona dinarjev, za kar je predvsem vzrok sprememba asortimenta in nižji stroški predelave.

Modelna mizarna ima zvišanje za 3 milijone dinarjev, za kar je vzrok povečanje stroškov za pomožni material, redno vzdrževanje in prevoze. Delno je temu zvišanju tudi vzrok še neobračunana prodaja jeklenih odlitkov za STT Trbovlje, ki še niso bili odposlani, stroški modelne mizarne pa se obračunavajo po odpremi odlitkov.

Šamotarna je v devetih mesecih proizvedla 17.261 ton ognjevdržnega materiala, ali 1,6 % več kot je bilo planirano in znižala svoje stroške za 15,6 milijona dinarjev. To znižanje je dosegla delno zaradi nižjih stroškov vložka in delno zaradi nižjih stroškov predelave. Vendar največji vzrok za znižanje je sprememba asortimenta z ozirom na planiranega.

Skupno je vseh pet obratov talilnic doseglo v devetih mesecih letošnjega leta znižanje proizvodnih stroškov za 287,5 milijona dinarjev.

K.

Apnenica dosegla letni plan

(nadaljevanje s 1. strani)

obzidanih s šamotno opeko SK 33-34. Na AP I nam držita opeka že nad šest let, na AP II pa, z vmesnim krpanjem dveh pasov na odseku najvišjih temperatur (preko 1.000°C), že enajsto leto. Prištedili smo, skupno s šamotarno, en remont, to je 97.289 kg šamotne opeke po 63 din (I A SK 33-34) in pa 16.425 kg izolirne šamotne moke po 13 din. Skupno je to 6.342.732 din, nadalje zidariji in pomožni delavci en mesec, kolikor prezidava traja, 2.500.000 dinarjev in pa izpad proizvodnje od ene peči okoli 500 ton, kar predstavlja vrednost 5 milijonov dinarjev.

Prav ta dotrajanost opeke nam nalaga, da budno pazimo, da nam na nekem mestu ne zažari. Lahko se potem na tisto stran obesi in popravilo take okvare bi bilo zelo otežkočeno.

Dobro se zavedamo, da je proizvodnja celotne železarne odvisna, od prizadevanja posameznika prav na vsakem delovnem mestu, zato iskreno čestitamo in želimo, da kolektiv apnenice še naprej dela uspešno, kolektiv apnenice pa to želi celotnemu kolektivu Železarne Jesenice.

Janko Jelovčan

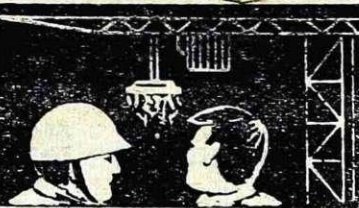
Zahvala

Podpisani Viljem Gorza se najlepše zahvaljujem sindikalnemu odboru martinarne za denarno pomoč v času moje bolezni.

Viljem Gorza
martinarna

Božo Pančur

Nesreče

TALILNICE

MARTINARNA

LEOPOLD VOGELNIK, ponovčar, je prehitro odprl zamašni drog ponovce za tekoče jeklo, ki je brizgnilo na rob lijaka in pri tem opeklo ponesrečenca po obeh nogah.

SADIK ZUKIĆ, jamski pomočnik, je zapejnal lijake z verigo. Druga veriga je niha-la, udarila ponesrečenca na sredinec desne roke in mu ga poškodovala.

LIVARNE

MILAN GARTNAR, livar — kalupar, je odstranjeval žlindro iz livne ponovce in se pri tem zbodel na sredinec desne roke.

FRANC PERAT, kurjač sušilne peči, je z drogom naravnaval voz sušilne peči. Pri tem mu je spodletelo, da je omahnil in si poškodoval desno stran prsnega koša.

SAMOTARNA

FRANC BOLKA, skladiščnik, je razkladal lesno volno. Pri tem je stopil med dve bali in si izvinil desno nogo v gležnju.

LJUDMILA PETROVIĆ, oblikovalka, je potiskala voziček, naložen z materialom in si ob drugem vozičku poškodovala sredinec desne roke.

VALJARNE

ZIČNA VALJARNA

JOŽE SOLAR, I. valjavec, si je pri zapenjanju valja poškodoval koleno desne noge.

VALJARNA 2400

DIMITRIJ HEBERLE, pomožni delavec, je odpenjal zaboj z odpadki. Ker je med tem odpovedala zavora na žerjavu, se je zaboj nagnil in ga pritiskal na desno stran prsnega koša.

JAVORNIK II

MATEVŽ MALI, I. lužilec, je prestavljal pločevino v lužilnem košu, zadel ob rob dinamo pločevine in se globoko urezal na desno roko.

IVAN GRASIĆ, vodja prebiralec, je pri podkladanju končnih izdelkov podložil les. V istem trenutku je žerjavovodja spustil breme in ponesrečenca je stisnilo levo roko ter mu zmečkalo prst.

ZIVORAD PAJIĆ, rezalec, je ravnal odpadno pločevino. Kljub rokavicam se je urezal na tretji prst leve roke.

JAVORNIK I

KRIVINUS KORPIĆ, II. rezalec, je hotel odstraniti pločevino od škarij. Pri tem je zadel ob rob pločevine in se urezal na dlan leve roke.

ANTON STANCAR, valjavec, je vtaknil v oval tračno

železo in stopil nazaj na prvo ogrodje. Pomočnik pečarja pa je v tistem trenutku pripeljal gredico in jo spustil v oval, kar je bilo usodno za ponesrečenca. Valjanec ga je zadel v levo koleno in ga zbil po tleh, tako da si je poškodoval še desno roko.

RUDI PREŽELJ, vezač profilnega železa, si je pri rezanju okroglega železa na Vulkan škarijah poškodoval sredinec leve roke.

ALEKSANDER KOGOJ, vodilni valjavec, je z avtogensko pištolo rezal probe tračnega železa. Pri tem mu je eksplodirala acetilenska cev tik pri pištoli, da si je opeklo skozi rokavico desno roko.

JOŽE RAZINGER, valjavec na predrogi, je nesel valjanec na III. ogrodje. Medtem je stopil na delujočo valjničico. Padel je in si poškodoval desno ramo.

MIHET MADŽISULEJMA-NOVIĆ, etiketar, je rezal žico za vezavo. Pri tem mu je odletel drobec v glavo poleg desnega očesa in ga ranil.

ANTON ZUPAN, valjavec na progi, si je pri vtaknjenju valjanca v oval s koncem poškodoval in opeklo levo nogo.

MIHET DURATOVIĆ, brusar, na rafama stroju, je s sodelavcem zlagal gredice, ki še niso bile popolnoma ohlajene. Zato je še odpadala škaja in mu je priletel košček v levo oko ter mu ga ranil.

IVAN ZINIT, prebiralec, je zlagal brušene gredice in si pri tem poškodoval levo roko.

STROJNO-ENERGETSKI OBRATI

MEHANIČNE DELAVNICE

ADOLFU ŠULINU, kovaču v kovačnici, je med kovanjem zidarskih sekačev odletel drobec kladiva v dlan leve roke in mu jo poškodoval.

VZDRŽEVANJE JAVORNIK

STANKO URH, ključav. v mehanični delavnici, se je pri vlečenju fine pločevine izpod žarilnega pokrova urezal v palec leve roke.

JANEZ SMOLEJ, ključavničar v mehanični delavnici, je prižgal avtogensko pištolo. Že dotrajane gumijaste cevi so popustile, prišlo je do eksplozije in pri tem je opeklo ponesrečenca po desni roki.

ENERGIJA

EFRIMU GOŠEVU, kurjaču plinskih generatorjev, je protiutež padla na nogo in mu jo poškodovala.

PROMET

ALOJZU PEINKIČERJU, progovnemu delavcu na progi, je med nakladanjem železniški prag padel z vozička in mu poškodoval nart desne noge.

OSVALDU MILERJU, progovnemu delavcu na progi, je med prevozom železniški prag padel na nogo in mu poškodoval prste.

REFIKU KLJUČANINU, premikaču na prostoru, so vozovi, ki jih je spenjal in na katere je istočasno žerjav spustil breme, stisnili palec leve roke.

PREDELOVALNI OBRATI

HLADNA VALJARNA — ZIČARNA

MILE TIMARAC, žičar na brzem grobem vleku, je z žerjavom prenašal od delovnega mesta posteljico, naloženo z žico. Pri spuščanju bremena si je po neprevidnosti poškodoval palec desne noge.

JOŽE MIKEC, žičar, si je pri odvijanju žice z navijalnega bobna poškodoval prst leve roke.

CEVARNA

ANTE DELALIJA, lužilec cevi, je z vozičkom prevažal cevi iz lužilnice v pocinkovalnico. Pri prehodu mimo pocinkovalne peči mu je brizgnil iz kopeli tekoči cink in salmiak na levo nogo ter ga opeklo.

ALEKSANDER TALABER, I. preglednik cevi, je nesel cevi k peči, pri čemer je brizgnil cink in salmiak iz peči ter mu opeklo desno roko.

ZEBLJARNA

MARKO BOŽIĆ, izdelovalec bodeče žice, je z vozička razkladal bodečo žico. Pri tem si je poškodoval piščal desne noge.

ELEKTRODNI ODDELEK

VERA RAVNIK, pomočnik pri stiskalnici, si je pri stiskanju briketov z batom odščipnila konec kazalca na desni roki.

ZVONKI KOS, sušilki elektrod, je pri skladanju elektrod iz peči na voz padel tukaj v oko.

ROMANI POGACAR, pomočnik pri stiskalnici, je pri polaganju elektrod padel železni pladenj na palec desne noge.

IVAN VRTAČNIK, strojnik na stiskalnici, je pri polnjenju cilindra z briketi držal palec ob robu cilindra. Pri potiskanju briketa v cilindar si je z batom priščipnil palec leve roke.

Izidor Ručigaj - Izi je umrl

Po težki bolezni je 18. novembra v jeseniški bolnišnici umrl dolgoletni obratovodja jeklovleka in strokovni svetovalec naše železarne Izidor Ručigaj-Izi. Star je bil šele 56 let, umrl pa je ravno v času, ko je dopolnil 35 let delovne dobe in bi moral oditi v zasluženi pokoj.

Rojen je bil 13. 5. 1909 v Bočni pri Gornjem Gradu. Osnovno šolo je obiskoval med prvo svetovno vojno na Koroškem. Komaj 16 let star je bil po plebiscitu zaradi narodne pripadnosti pregnan s Koroške in je zato pribežal v Jugoslavijo. Začel je živeti trdo proletarsko

kih borbah na Primorskem in na Krasu. Po izkazanem zaupanju ter hrabrosti je bil odrejen v vojno letalstvo. Po dolgem in napornem maršu je za novo leto 1945 prišel v osvobodjeni Beograd, kjer je prevzel mesto načelnika vojnega letalstva in prve letalske vojne šole v Vrhu.

Po demobilizaciji je kot strokovnjak v letu 1945 spet dobil zaposlitev na Jesenicah in bil imenovan za šefa OTK. Imel je velike zasluge, da smo po osvoboditvi dosegli zlasti pri osvajanju in predelovanju kvalitetnih jekel velike uspehe in je s tem prispeval k pospeševanju izgradnje bazične industrije ter k obnovi porušene domovine. Zavzet za delo in z veliko odgovornostjo je reševal najbolj problematična tehnična vprašanja in tako prispeval velik delež k razvoju vojne industrije.

Za svoje velike zasluge je bil leta 1950 odlikovan z Ordenom dela I. stopnje.

Leta 1949 je po službeni potrebi prevzel mesto obratovodje v jeklovleku. Na tem področju je pokojni Izidor Ručigaj oral ledino in se je kot strokovnjak in organizator zavzemal za osvajanje naprednejših postopkov pri predelovanju kvalitetnih jekel. S trudom in znanjem je položil bogate temelje napredku železarske industrije in tako pospešil razvoj ostali predelovalni industriji. Zaradi njegove visoke strokovne sposobnosti in cenjenosti je bil imenovan za strokovnega svetovalca v prodajnem oddelku, kjer je delal vse do svoje prerane smrti.

Njegova osebnost ter strokovno znanje sta bila vsepovsod visoko cenjena. Kot človek in železarski strokovnjak je bil poznan v mnogih industrijskih podjetjih v Jugoslaviji. Bil je svetovalec, teoretik in praktik ter učitelj in vzgojitelj mlade generacije, ki mu bo ostala vedno hvaležna za delo, ki je vrednoteno v temeljih našega železarstva. Kot človek je bil dober tovariš, plemenit po svojem značaju in vedro razpoložen ter poln humorja. Prezgodaj nas je zapustil in vsi, ki smo poznali, čutimo bolečino, ki nas bo vedno spominjala na človeka, ki je znal peti in igrati, delati in spoštovati, ki je ljubil morje in nebo, naše gore in domovino. Toda zadnja pesem, ki jo je zapel, je tiha in večna, pesem, ki poje o njegovem spominu in o niti, ki mu je prezgodaj pretrgala dragoceno življenje. Berti Brum

življenje. Kot mladenič se je preživljal s priložnostnimi deli, pozneje pa se je v Slovenski Bistrici izučil za strojnega ključavničarja in mehanika. Zaradi brezposelnosti in občasne nestalne zaposlitve se je prostovoljno odločil za pomorsko vojno letalstvo, ker je že kot mladenič vedno hrepenel po morju in nebu. Po končani prostovoljni obveznosti se je leta 1936 vrnil na Jesenice, kjer je dobil zaposlitev kot ključavničar v mehanični delavnici. Zaradi izrednega zanimanja za delo in strokovne sposobnosti je pozneje dobil delo na OTK. Poleg tega se je strokovno izpopolnjeval in dokončal mednarodno politehnično dopisno šolo. Pred drugo svetovno vojno se je aktivno udeleževal v športnem življenju, zlasti v jadralnem letalstvu, kjer je bil pionir, konstruktor in učitelj mladih letalcev ter je veliko prispeval k razvoju jadralnega letalstva na Jesenicah. Njemu gre zahvala, da se je razvilo jadralno letalstvo na tako stopnjo, da je bila ta generacija tudi jedro pri ustanovitvi in razvoju Alpskega letalskega centra v Lescah po osvoboditvi. V septembru 1944 je prostovoljno odšel v NOV. Kot borec Jeseniško-bohinjskega odreda in pozneje V. udarnega bataljona se je bojeval v tež-

Tudi to je v naši železarni res mogoče

Na članek tov. inž. Karbe v »Železarju« št. 46, z dne 14. novembra 1964, »Ali je to v naši železarni res mogoče?«, dajem njemu kot celotnemu kolektivu v svoj zagovor naslednje pojasnilo:

Pisec članka ugotavlja moje nerazumevanje pri skupnih naporih za izpolnitev del, ki so v zvezi z novogradnjami, v konkretnem primeru gradnja nove 50-tonske električne peči in egoističen odnos do ostalih delovnih skupnosti. Obratovodstvo elektropeči želi, da bi izpraznili dve polji v skladišču profilnega železa z namenom, da bi ta prostor uporabili za skladišče ferolegur in elektrod.

Nesporno je, da je predlagani prostor za namene elektropeči že z ozirom na lokacijo in pa ker je opremljen

imamo mnogokatero težavo bodisi glede materiala, še bolj pa zaradi pomanjkanja prostora. Skladišče pločevine

profilov sta nam bili dodeljeni na prostoru Sava žerjava dve polji. Zaradi naraščajočih potreb martinarne in elektropeči smo se utesnili na eno polje, kmalu nato na pol polja, slednjič so nam odvzeli še zadnjo polovico polja, tako da smo bili primorani skladiščiti težke profile na haldi, kjer so zaradi kislinjskih hlapov močno rjaveli. Tudi po preselitvi skladiščnega prostora ingotov in bram nas je na haldi martinarna preganjala ter smo se

ponudili del »SOKO« hale, ki pa našim zahtevam ne odgovarja, ker nima tehtnice, niti tira, niti dvigala. Prevoz 8 do 10 metrov dolgih profilov je z viličarjem nemogoč, lažje pa je prevažati z njim sodove ali korita ferolegur.

Pisec mi očita moje trmasto vztrajanje pod zaščito organov delavskega samoupravljanja. Res pa je, da so me le oni opozorili na škodljive posledice za naš vzdrževalni obrat v primeru utesnitve v skladiščnem prostoru in na nekatere važne določbe »STATUTA ŽELEZARNE«, s katerimi verjetno nekateri še niso seznanjeni.

Pri projektiranju nove elektropeči gotovo niso pozabili na nove tire in tehtnico v skupni vrednosti okrog tisoč milijonov dinarjev in bi že takrat morali misliti na selitev skladišča ferolegur. Ne bilo bi odveč pravočasno postaviti novo skladišče na haldi, bodisi za elektropeč ali konstrukcijsko delavnico. Zelo enostavno pa je odvzeti važen življenjski prostor uspešnemu vzdrževalnemu obratu ter izdati odločbo ne glede na posledice, ki bi s tem nastale.

Da, tudi to je v naši železarni res mogoče!

Karel Korenini

Da, to je res mogoče!

Odgovor tov. Koreninija na moj članek »Ali je to v naši železarni res mogoče?« je takšen, da mu pri najboljši volji ne morem ostati dolžan odgovora.

Njegova trditev, da ni bil povabljen k razgovoru o tem vprašanju s prizadetim obratovodstvom — pri tem verjetno misli obratovodstvo elektropeči — ne drži. Prvi razgovor s predstavniki obratovodstva elektropeči in konstrukcijske delavnice o tem vprašanju je bil že pred precej časa in ker je bil tov. Korenini takrat na daljšem dopustu, mu je prisostvoval njegov namestnik. Potem je bilo še brez dvoma več razgovorov o tem med tov. Koreninijem in njegovimi predpostavljanimi, saj se je ta problem obravnaval že več tednov nazaj.

Zadnji razgovor je bil pretekli teden, preden sem napisal zgoraj omenjeni članek.

Pri tem razgovoru, ki je bil v hali žične valjarne, so sodelovali sledeči tovariši glavni mehanik Cenček, obratovodja konstrukcijske delavnice Korenini, obratovodja elektropeči Ulčar, vodja objekta ASEA elektropeči Dolenc, asistent elektropeči Mrak in asistent žične valjarne Ravnikar. Šele ko je bil ta sestanek brezuspešen, sem napisal zgoraj omenjeni članek. Torej je bil »napad« izveden po zadnjem poskusu, da bi se zadeva pametno uredila in pri tem je sodeloval tudi tov. Korenini. Zato njegova trditev: »vendar na zadnji pogovor s strani prizadetega obratovodstva do danes še nisem bil povabljen in brez predhodnega zagovora javno napaden« ne odgovarja dejstvom.

V zvezi s samim skladiščem navaja tov. Korenini, da je njegova površina 387 kvadr. metrov, ki bi se po odstopitvi dveh polj zmanjšala na 300 kvadr. metrov ali za 22 %. Težko je na papirju utemeljevati možnost te utesnitve, temveč je treba situacijo videti na licu mesta. Vsak objektiven in nevtralen opazovalec, ki bi si ogledal stanje v tem skladišču, bi lahko nedvoumno ugotovil, da je zelo slabo izkoriščeno in da bi utesnitev za 22 % pri dobri volji ne predstavljala nobenega večjega problema. Zato so vse utemeljitve, ki jih s tem v zvezi navaja tov. Korenini precej na šibkih nogah. Je pa popolnoma jasno, da je vsak takšen nepopolaren ukrep, kot je utesnitev kakršnegakoli skladišča vedno možno z raznimi

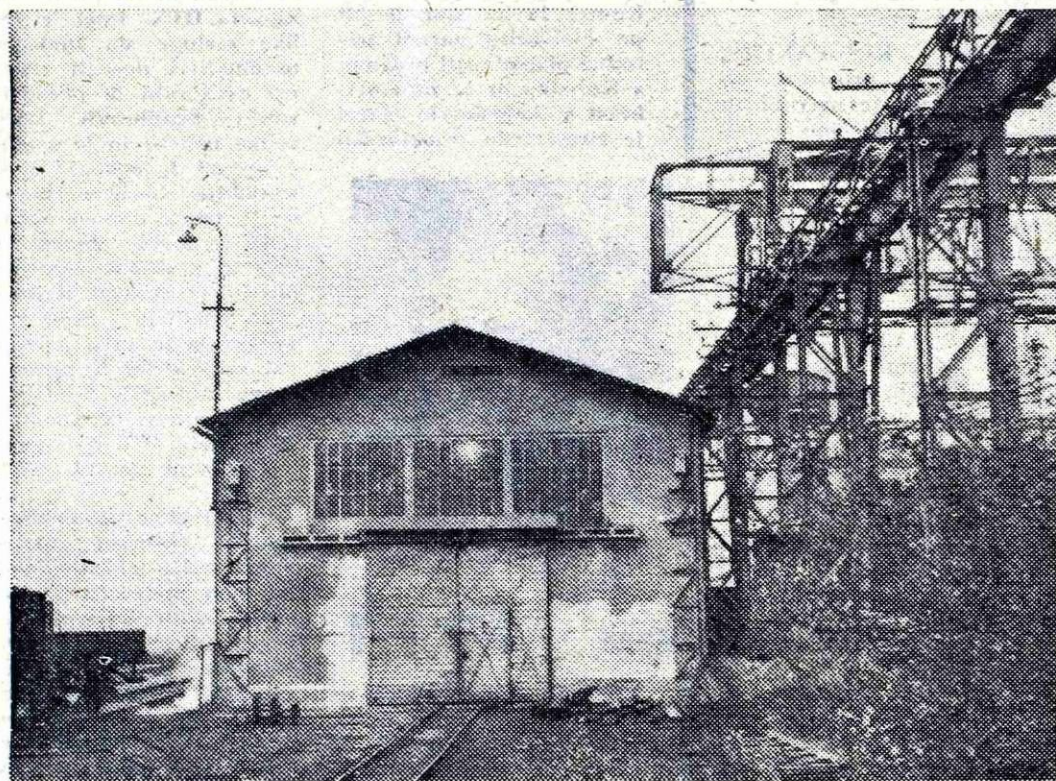
argumenti prikazati kot nemogoče.

Z ozirom na utesnitve, o katerih govori tov. Korenini, da so bile pod Sava žerjavom že izvedene na račun konstrukcijske delavnice, ne smemo misliti, da so bile izvedene v našo zabavo. Že v svojem prvem članku sem navedel, da je do takšnih situacij že in še bo prišlo, ker pač izvajamo rekonstrukcijo pod specifičnimi pogoji. Pri tem sem zadnjič navedel kot primer samo martinarno, danes pa navajam kot dva tipična primera še obrata promet in transport. Oba sta morala na račun rekonstrukcije pojesti že marsikatero grenko jabolko. Vendar tudi to do danes še nismo naveli na težave, čeprav so dostikrat s težkim srcem pristali na razne spremembe, utesnitve ali na dodatno delo. V takšnih primerih so postavili interese celotne železarne nad interese lastnih obratov!

V zvezi z važnimi določbami »Statuta Železarne«, kjer tov. Korenini omenja, da nekateri verjetno z njimi še niso seznanjeni, ni jasno, na koga to namigovanje leti. V takšnih primerih je treba biti vedno konkreten, ker sicer lahko pride do neprijetnih posledic.

Tudi s trditvijo, da bi morali postaviti novo skladišče na haldi za potrebe elektropeči ali konstrukcijske delavnice se ne morem strinjati. Novega skladišča nam ne bo nihče podaril zastoni, temveč bi morali zanj odšteti lepe denarje, ki nam jih zaradi stalnih podražitev del na rekonstrukciji na vseh koncih manjka. Ne vidim razloga, zakaj bi morali gra-

(nadaljevanje na 5. strani)

Skladišče profilnega železa konstrukcijske delavnice

z vsemi potrebnimi napravami, najbolj prikladen. O odstopu tega prostora je bilo govora že dalj časa, vendar na zadnji pogovor s strani prizadetega obratovodstva do danes še nisem bil povabljen ter brez predhodnega zagovora javno napaden. V članku se omenja nalog neposredno nadrejenega, ki ga doslej še nisem sprejel enostavno iz razloga, ker ta isti neposredno nadrejeni dobro ve, da bi bila utesnitev težka posledica za vzdrževalne proizvodne naloge obrata. Strokovna komisija, h kateri pa član obratovodstva konstrukcijske delavnice iz previdnosti ni bil povabljen, ni bila enotna v mnenju, da je odstranitev za dve polji možna in brez škode za konstrukcijsko delavnico, kar je bilo v odločbi nadrejenega organa še posebno poudarjeno.

Da bo stvar bolj jasna, si dovoljujem povedati še naslednje: Konstrukcijska delavnica je pretežno vzdrževalni obrat, ki pa je bil zaradi ugodnih terminov in nižjih proizvodnih cen od ostalih podjetij primoran prevzeti številna naročila za lastne novogradnje, deloma tudi na račun pomanjkljivega vzdrževanja. Terminsko in kvaliteto zadoščamo vsem potrebam naročnikov, čeprav

— trenutno cca 300 ton — nam odvzema zelo dragocen delovni prostor, ker je vskladiščeno v delavnici, za profilni material pa smo si udarniško zgradili skladišče ob nabrežju Save, kar pa še ni vzrok, da ga vsaj delno ne bi mogli odstopiti.

Skladišče je zelo oddaljeno od delavnice in je prevoz materiala v delavnico zaradi mnogih tirov zelo otežkočen. Neredko moramo prenašati material v delavnico celo na ramenih. Skladiščni prostor meri 387 m² ter bi se po odvzemu dveh polj moral utesniti na cca 300 m². V tem primeru bi morali zložiti profile raznih dimenzij (vseh je 304) drug na drugega ter ga pri uporabi zopet prekladati, kar zahteva mnogo delovnega časa in več delovne sile. Edina možnost bi bila, da lahke profile skladiščimo izven skladišča po zastareli ho-ruk metodi, kar pa zaradi neprijavljenih uporabnikov odklanjamo, ker nismo v stanju pokriti prevelikih inventurnih razlik iz lastnih sredstev. Pisec mi očita moj zelo ozek horizont na proizvodne obrate, pri tem pa pozablja, da smo z utesnitvijo skladiščnega prostora pod Sava žerjavno progo z dobro uvidevnostjo napravili velike usluge prav martinarni in elektropeči. Za skladiščenje težkih

slednjič utesnili v lastno skladišče. Sedaj pa pisec ugotavlja, da je skladišče dovolj prostorno.

Resnici na ljubo ugotavljam, da težkih profilov za razne konstrukcije le redko ali pa sploh ne uporabljamo in jih moramo imeti na zalogi za obnovitev pečnih armatur, ki se uničujejo ob priklakah nepotrebnih prelivov SM peči. Samo pri zadnji obnovi SM peči štev. IV smo porabili preko 20 ton težkih profilov. Občasna zaloga profilnega železa znaša 400 ton ter še v tem letu pričakujemo pošiljke iz Zelenice v teži okrog 200 ton. V desetih mesecih letos smo v delavnici izdelali 1015 ton raznih konstrukcij in pri tem porabili 740 ton profilov. Tudi za zunanja podjetja, ki delajo za naše novogradnje, moramo materialno skrbeti, kar zelo obremenjuje naš skladiščni prostor.

Po prvotnem predlogu naj bi se skladišče ferolegur preselilo v provizorij podaljška spornega skladišča, drugi predlog je bil, da se zasede polovico delavnice kisikarne, pozneje se je razpravljalo o nezasedenem prostoru v žični valjarni in vsakokrat smo zadeli na gluha ušesa in nerazumevanje. V zame-

no za odvzeti prostor so nam

Zdravniki obratne ambulante naj bodo enakopravni sodelavci tehnologom

Na sestanku z zdravniki Obratne ambulante železarn, ki je bil sklican na osnovi razprave posebnega odbora socialno-zdravstvenega zbora republiške skupščine o znanstveno-raziskovalnem delu na področju zdravstva in socialnega varstva in kjer je bilo posebej poudarjeno, da je treba posvetiti večjo pozornost tudi raziskovanju na področju medicine dela, smo po tem vprašanju prišli do naslednjih zaključkov:

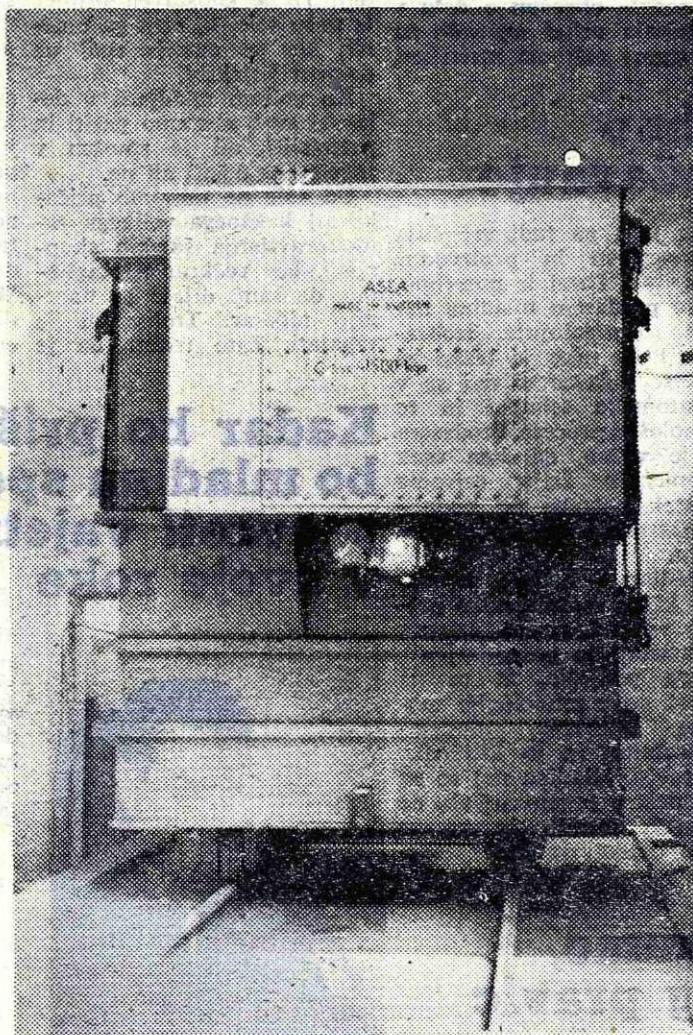
Že v razpravi na posebnem odboru socialno-zdravstvenega zbora so prišla do izraza pereča vprašanja: kadri, finansiranje, metodologija dela, dokumentacijska in informacijska služba, kar ostaja aktualno tudi za delo naše Obratne ambulante na področju preventive. V razpravi je bilo poudarjeno, da znanstveno-raziskovalna dejavnost na področju medicine ne more biti sama sebi namen, ampak je sestavni del proizvodne oziroma splošne družbene dejavnosti, kar je treba upoštevati pri nadaljnjem razvoju predvsem na področju preventive — medicine dela. Zato so naši zdravniki zelo začuden, da jih organi samoupravljanja kot tudi uprava ne obravnavajo kot ostale tehnologe in

se jih ne konzultira po perečih vprašanjih rekonstrukcije in drugih proizvodnih vprašanj, kar zadeva zdravje in delovno varnost naših delavcev. To ima lahko hude posledice, ki se končno občutijo na proizvodnih uspehih. Zdravniki Obratne ambulante bi želeli enakopravno prisostvovati sejam strokovnega kolegijskega železarn, kjer bi dajali koristne nasvete, enako tudi sejam upravnega odbora in mislimo, da so njihove zahteve popolnoma upravičene. Menimo, da bi morala tudi naša obratovodstva imeti z njimi stalen vsakodnevni stik. Ne samo razvoj tehnike, ki je prav gotovo odločilen činitelj, tudi zdravje našega delavca za strojem, ob napravah, je odločilen činitelj.

V naši železarni imamo 800 primerov bronhitisa. K študiju tega primera kot drugih ugotovitev je možno preiti s tem, da najprej opravimo merjenje pogojev dela znotraj železarn kot tudi pogojev bivanja. Onesnažen zrak, voda, so osnovni problemi, ki nujno terjajo saniranje. Za uspešno raziskovalno delo na področju zdravstvene preventive je treba urediti sistem finansi-

ranja. Razprava o kadrih je pokazala, da na področju zdravstva občutno primanjkuje kadrov za znanstveno raziskovalno delo. Za to delo bi morali biti dovolj materialno in moralno stimulirani. Menimo, da se bo Obratna ambulanta s svojim sposobnim, čeprav še nezadostnim kadrom, lahko uveljavila v tem programu preventive, naša dolžnost pa je, da ji omogočimo normalne pogoje dela.

Rok Globočnik

Transformator nove ASEA električne peči

Da, to je res mogoče

(Nadaljevanje s 4. strani)

biti novo skladišče in porabiti milijone, če je možno ta problem z nekoliko dobre volje in brez škode za oba zainteresirana obrata kakor tudi za celotno železarno rešiti.

inž. Karba

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem sindikalnemu odboru elektropeči, obratovodstvu in svoji izmeni za denarno pomoč, ki mi je bila nudena v času moje dolge bolezni.

Stanko Pfajfar

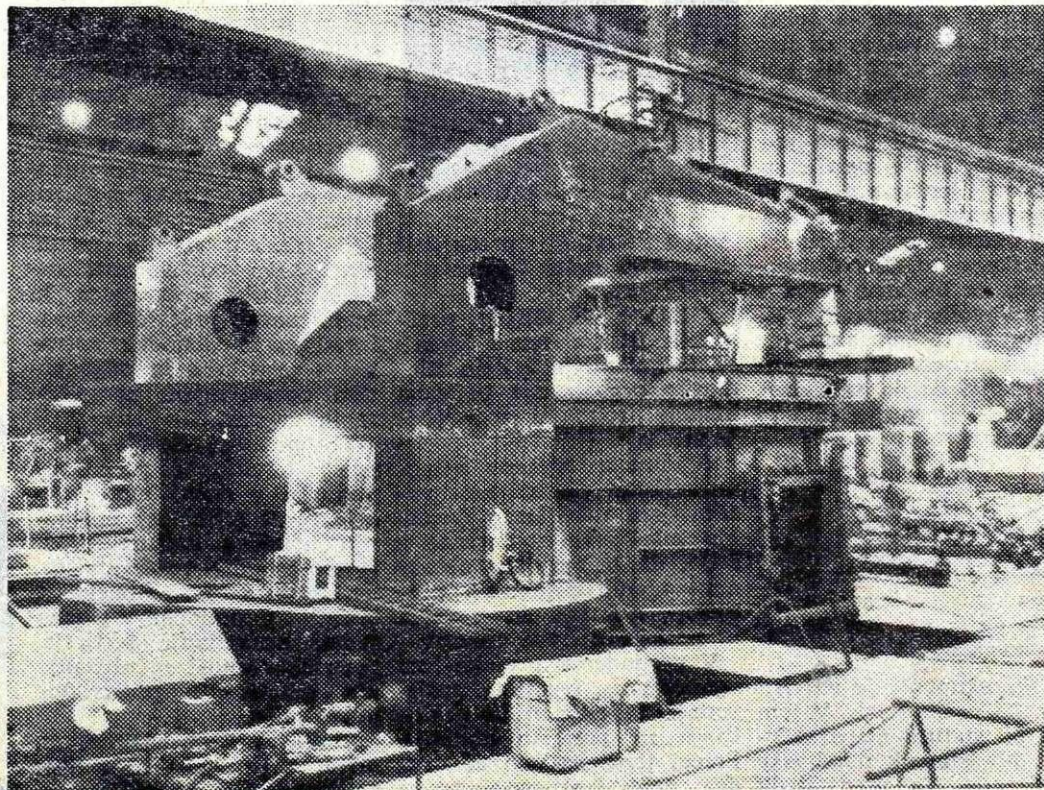
Zahvala

Sindikalnemu odboru prometnega oddelka se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Otmir Pavlin

SEMINAR ZA ČLANE PIONIRSKIH STAREŠINSKIH SVETOV

Občinska zveza društev prijateljev mladine je 13. novembra na Jesenicah priredila enodnevni seminar za člane pionirskih starešinskih svetov. Udeležencem so bile podane smernice in napotila zaradi lažjega in bolj koordiniranega dela pionirskih organizacij na šolah. Seminar je vodila tov. Smilja Gostiša in člani okrajne zveze DPM.

Montaža nove elektropeči hitro napreduje

Pred cepljenjem proti gripi

Cepljenje proti gripi, ki smo ga v naši železarni izvedli v začetku letošnjega leta, je dalo ugodne rezultate, čeprav udeležba ni bila najboljša. Med trikrat cepljenimi je namreč obolelo samo 7,2 odstotka, necepljeni pa so obolevali v 18,8 odstotka. Podobni so uspehi v vsej Sloveniji: 3,4 obolezosti pri cepljenih nasproti 15% pri necepljenih. Ekonomski račun je pokazal, da znašajo prihranki zaradi zmanjšane obolezlosti za gripo v SRS okrog pet milijard dinarjev, stroški cepljenja pa niso presegli 50 milijonov.

Razumljivo torej, da smo se pred nastopajočo zimo odločili za ponovitev cepljenja. Kakor v začetku leta, bomo tudi zdaj cepili z oslabiljenima virusoma tipa A in B. Cepljenje bo organizirano na podoben način kakor prejšnje, torej med delovnim časom po obratih in na rešilnih postajah v vseh treh izmenah. Znano je, da je cepljenje popolnoma neboleče, ker se cepivo razprši v obliki drobnih kapljic v nos. Prvo in drugo cepljenje bosta v razmaku približno 14 dni v mesecu decembru, tretje cepljenje pa v januarju prihodnjega leta.

Od cepljenja bodo izzeti tisti, ki imajo vročino, ki bolujejo zaradi astme, preobčutljivosti na razne snovi, za tuberkulozo ali imajo dekompenzirano srčno bolezen. Prav tako ne cepimo nosečnic in otrok pod deset let starosti. Opozorite zdravnika, če menite, da sodite v katero od naštetih skupin.

Izkušnje kažejo, da se pri nekaterih cepljenih osebah pokaže reakcija na cepljenje z nekoliko povišano temperaturo in s katarjem nosne sluznice, ki ju utegne spremljati kratkotrajen glavobol. Delovna zmožnost pa zaradi take kratke reakcije ni okrnjena.

Vse sodelavce Železarn Jesenice vabimo, da se cepljenja zoper gripo, ki je brezplačno, udeleže v polnem številu. Cepljeni namreč tudi v manjši meri podlegajo drugim prehladnim obolenjem. Pred očmi moramo imeti, da se slaba udeležba pri cepljenju v primeru epidemije pozna tudi pri dohodkih vsakega posameznika. Prav polnoštevilnost je bistvena za dober uspeh cepljenja.

Dr. Franc Trampuš

Redna letna konferenca naših mladih sodelavcev - železarjev

V nedeljo, 15. novembra, je bila v delavskem domu pri Jelenu redna letna konferenca TK ZMS Železarne Jesenice. Konferenca so se udeležili tudi glavni direktor Železarne Jesenice inž. Matevž Hafner, direktor gospodarsko-računskega sektorja Stanko Ravnik, predsednik CDS Anton Grošelj, predsednik upravnega odbora Zvone Labura, predsednik Izvršnega odbora sindikalne organizacije inž. Jaka Šranc, predsednik TK ZK Franc Kobentar in predsednik občinskega komiteja ZK Jesenice France Zvan. Konferenca je potekala uspešno. Mladina je podala obračun o delu v preteklem letu, hkrati pa je nakazala nekaj smernic za bodoče delo. Objavljamo nekaj razprav oziroma izvečkov.

Nujno je potrebno nenehno izobraževanje

Glavni direktor inž. Matevž Hafner je v svoji razpravi obravnaval problem izobraževanja:

»Pojavljajo se vedno večje potrebe po stalnem strokovnem izobraževanju. Vsa strokovnost, ki jo človek pridobi v šoli, predstavlja v gospodarskem življenju in strokovnem svetu samo neko osnovno znanje, zato je nujno potrebno nadaljnje izobraževanje, zlasti mladine.

Današnja industrija preživlja že drugo »revolucijo«. Pred sedemdesetimi, osemdesetimi leti je bila prva revolucija, ko se je razvijala iz obrtniškega sistema na industrijski, danes pa iz industrijske s sistema tehnologije, ki je v veliki meri koristil fizični sili delovnega človeka na tehnologijo, ki je polno avtomatizirana in zahteva mnogo več modernega delovanja,

polet tega pa tudi več čuta odgovornosti in proizvodne discipline. Torej je potrebno, da se predvsem mladina nenehno izpopolnjuje, izobražuje. Prav tako je težko za starejše delavce vživeti se v to atomsko tehniko in te tehnološke procese. Predvsem pa je važno, da ima vsak posameznik željo oziroma občutek potrebe po nadaljnjem strokovnem izpopolnjevanju.

Mladino — bodočo generacijo, ki bo morala hitro prevzeti vsa odgovorna mesta v proizvodnji in gospodarstvu našega podjetja, in to na osnovi nove tehnologije moderne železarne, moramo usposabljanje in jo ideološko pripraviti. Mladina naj se ne boji dela v organizacijah, na delovnih mestih in ne za svoje nadaljnje izobraževanje.

Zavedati se moramo, da imamo poleg pravic tudi dolžnosti

JOZE VINDIŠAR je v svoji razpravi o vzgoji na šolah dejal:

»Ker je današnja konferenca posvečena vzgojnemu vprašanju kot vidim parolo, želim spregovoriti tudi o vzgoji naše mladine po šolah. Več let že delam na tem vprašanju, deloma po službeni dolžnosti, deloma pa tudi po organizacijski, zato bom na kratko povedal nekaj o tem.

Mi hočemo mlade ljudi na šolah naučiti, da mladinska organizacija ni samo za to, da bi zahtevali preko nje mladinci svoje pravice, ampak se moramo zavedati, da imamo tudi dolžnosti. Prav to je cilj naše vzgoje na šolah. Vsekakor pa šola ne nudi popolno sposobnost na delovnih mestih, pač pa le osnovno vzgojo. Popolnoma se strinjam s predsednikom, ki je omenil, da se mora človek nenehno izobraževati. Trdim, da teoretično učenje ne nudi človeku toliko, kot praktično. Torej človek pride iz šole samo z osnovnim znanjem, nadalje pa naj se vzgaja na delovnem mestu.

Poglejmo tudi v naše samoupravne organe — šolske skupnosti. Ni važno, ali je v teh organih deset ali petnajst ljudi, važno je, kaj mladina v teh organih dela. Ali kaj dela, ali samo sedi in posluša, ali se oglašajo in posluša, ali se oglašajo samo takrat, kadar gre za njihove pravice. To je zelo važno in obenem naša dolžnost, da vsakega mladince usposobimo, da bo znal delati v samoupravnih organih, ne pa, da ga predlagamo, da tam sedi in posluša, kaj drugi govorijo, če pa se oglašajo, se oglašajo v imenu mladinske organizacije.

Mladino moramo naučiti, da ni delavski svet ali šolski odbor sestavljen zato, da bi vsak zastopal svoje pravice, ali da bi bil tam vsak predstavnik neke organizacije, pač pa da se gre tam za celoten kolektiv.

Šolska skupnost je najvišji organ na naših šolah. V tem svetu po statutu mora sodelovati predstavnik mladinske organizacije. Ta predstavnik se je oglašil prvič po štirih mesecih članstva in zahteval

športni dan, in to tik pred redovalno konferenco.

Važno je, kako vzgajamo mladince. Ko je bil športni dan v Črnem vrhu, se je zbralo pred Čufarjem na Plavžu okoli 90 učencev, na Črni vrh pa je prišlo samo nekaj razrednikov in ravnatelj. To je enostaven primer iz naše šole, ki sem ga omenil, ker se nanaša tudi na delovni kolektiv.

Ko volimo mladince v delavski svet, moramo paziti in premisliti, ali je zmožen v tem svetu delati ali ne.

Od šole ne moremo pričakovati kakšnega velikega samoupravljanja šolskih skupnosti, ker večkrat ugotavljamo, da sami dijaki ne naredijo ničesar. Treba jih je vzgajati. Zato trdim, da je

šola res nek vzgojni aktiv, ki pripravlja mladince, da bodo znali nastopati na svojem delovnem mestu, in ta naloga naj bi bila tudi v bodoče, če že govorimo o izobraževanju, naloga mladine, mlade ljudi vzgajati, da bodo znali trezno nastopati v samoupravnih organih.

Večkrat govorimo, da se mladina izmika tehničnemu izobraževanju. Ogromna sredstva potrošimo za štipendije, ko pa dokončajo študij, jih žal ni zaslediti v nobeni organizaciji. Mi izobražujemo ljudi zato, da bodo pozneje družbi tudi koristili, tako pri tehničnem kot tudi družbenem izpopolnjevanju. Mislim, da je nujno, da mladina tudi o tem problemu enkrat resno spregovori.

Kadar bo prišel njen čas, bo mladina sposobna prevzeti vajeti podjetja v svoje roke

Anton Grošelj, predsednik delavskega sveta železarne

ANTON GROŠELJ, predsednik DS Železarne Jesenice, je razpravljal o delu mladinske organizacije in vlogi mladih proizvajalcev v podjetju.

»V imenu organov samoupravljanja železarne pozdravljam udeležence današnje mladinske konference z željo, da bi rezultati obravnave njenih primarnih problemov pokazali na sredstva in poti za njihovo rešitev.

V gospodarstvu vsako leto ugotavljamo rezultate proizvodnje in ekonomike poslovanja za preteklo obdobje. Precej težje pa je vrednotiti delo neke družbeno-politične organizacije. Število sej, stankov, referatov, narašča-

nje ali padanje števila članstva je sicer eden od kriterijev ocene delovanja organizacije, pomembnejši pa je drugi, in sicer, kakšen odraz in vpliv je imel način dela organizacije na oblikovanje takega lika mladince v njegovem življenjskem prehodnem obdobju, da bo v bližnji perspektivi polno odgovorno in pripravljeno sprejel naloge in mesto med ljudmi ter kot nova generacija ključne železarne od svojih očetov, ki so si jih priborili z revolucijo.

Železarne doživlja tehnično renesanso. Od Jesenic do Bele je eno samo gradbišče. V prihodnjem letu se bodo zavrteli prvi novi industrijski kolosi z zamotano tehniko upravljanja. Tehnično vodstvo podjetja ima veliko odgovornost, da bodo novi proizvodni agregati po zmogljivosti in funkcionalnosti opravičili superlative, ki so bili izrečeni na ta račun. Prav taka odgovornost zadene mlade proizvajalce, ki bodo morali predvideno proizvodnjo in dohodek ustvariti s pravilnim in odgovornim upravljanjem kompliciranih naprav.

To pomeni, da je treba poleg tehničnega preporoda podjetja v enaki meri preorientirati miselnost in stopnjo tehnične kulture predvsem mladih proizvajalcev, na katerih bo slonelo v bližnji prihodnosti glavno breme upravljanja podjetja, kot odgovornost za obvladovanje zahtevnejše proizvodne tehnologije.

Danes večkrat slišimo, da mladi tej odgovorni nalogi ne bodo dorasli, češ da se mnogi ne zanimajo za probleme železarne, da preveč

neenotno individualno gledajo na kakršnekoli pojave v podjetju, skratka, da se mladina obrača preveč navzven iz podjetja, v aktivnosti, ki imajo manj odgovoren in zanimivejši karakter. Delno to potrjuje tudi majhna udeležba mladincev na strokovnih predavanjih, kar je razvidno iz poročila predsednika. Ob tej ugotovitvi pa se tudi starejši ne moremo počutiti neprizadete, čeprav izražen pesimizem ne moremo posplošiti na vso mladino.

Tehnični razvoj je v zadnjih dvajsetih letih tako nategel, da ga ljudje ne sledimo. Tehnika je zamerikanizirala in individualizirala tudi družabno življenje. Svet je prenesla s televizijo v stanovanja, kjer lahko vsak sledi najkvalitetnejšim prireditvam glasbe, športa, gledališke umetnosti itd. Z motorizacijo je skrajšala geografske razdalje in približala mejo. Nekoč je človek iskal družabnost in zabave v direktnem stiku z ljudmi, danes prevzema naloge zabavati in oblikovati mišljenje ter reagiranje posameznika tovrstna tehnika, ki pa ima lahko tudi negativen vpliv. Mladim, ki doraščajo v teh burnih časih, posredujemo vseмогоče filmske, glasbene in športne idole. Z vsemi vizuelnimi sredstvi in tehniko tekmujejo v prikazovanju raznih oblik nasilja, brutalnosti in osebnega krojenja odtenkov zakonov, ki urejajo odnose med ljudmi. Posledica take vrste življenjske šole je, da mlad človek težko priznava še kakšno drugo avtoriteto od svoje. Ker nismo znali preobrniti energije,

ki mu jo damo let, usmerimo jo v koristne organe, torej v organe, ki so potrebni za športna in druge dejavnosti, danes mnogi preiskovana, so stali lokalni priljubljeni prenekaletni mladci vsemi negativnimi mišljenji kot so alholizem, vanje ter imajo sami do mladcev že iz podla, da nobenega novega nika v dyskei upravnem ooru,

Vlogam V razpravi sodi Jakob Klein d. »Odveč je opet ugotavljati, naša vse bolj izpolnjeno življenje in razvoj cialistične družbe, imamo še vedno pri nazadnjaškem tenta skuša ovirati mladine. Dostojni sami vi z nehoti dajete ter Včasih mladi na tenciramo in ko n bimo zaupali. To osamljeni meri, smatram za potrebo tem pomenu.

Povsem prava je, da je mladi proizvajalci vključeni v organe samoupravljanja, di smo došli, vredni tega ppanj rov o konstruktivnih gih pa tudi pravil je veliko in naši mnogo doprinosi k mu delu samoupravnov. Vendar pa se na teh področjih stvari, ki so nekele odraz na našo org

Jasno je, da so upravne organe predvsem mladinci znajo problematiko delokroga in so dobro zgrajeni. Ta ci so s svojimi po uspeli.

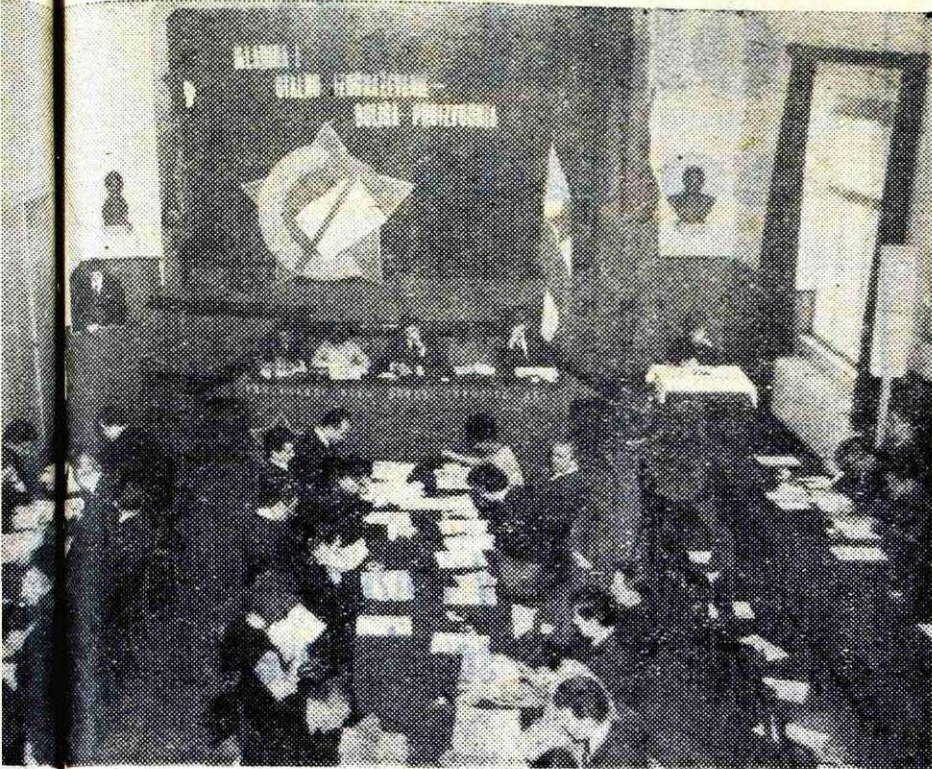
Delovno predstav

ki mu jo damo let, usmerimo jo v koristne organe, torej v organe, ki so potrebni za športna in druge dejavnosti, danes mnogi preiskovana, so stali lokalni priljubljeni prenekaletni mladci vsemi negativnimi mišljenji kot so alholizem, vanje ter imajo sami do mladcev že iz podla, da nobenega novega nika v dyskei upravnem ooru,

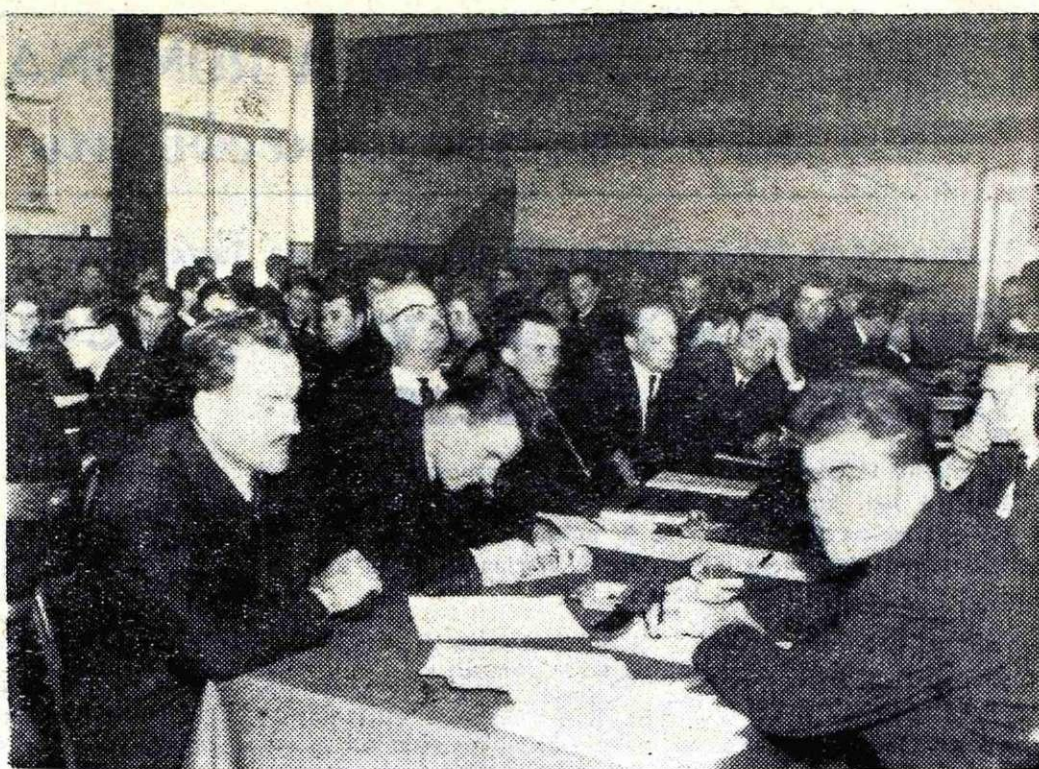
Vlogam

Marjan Žitnik, predsednik tovarniškega komiteja ZMS železarne

predstavo mladinske konference

Gostje in delegati na mladinski konferenci železarne

jo da mladostni po-
neritja obojestrani-
istna družja: študij,
ne, odre, kulture ali
ortna grišča, ki so
mnog premalo obi-
i, so stali gostinski
priljužno shajališče
terih mladincev, z
negativni posledica-
so alkohol in ponoče-
er izajanje z dela.
en oos pa imamo
o mladcev, se vidi
podat, da nimamo
ga novega zastop-
v doskem svetu,
em doru, tovarni-

škem sindikatu. Istočasno
pa dvomimo, kako bodo v
bodoče upravljali podjetje in
jim izražamo nezaupnico.

Za zaključek predlagam
mladinski organizaciji, da s
pomočjo tehničnih vodstev
posameznih delovnih enot
seznani svoje člane:

— z vsebino in stanjem re-
konstrukcije njihove delovne
enote in železarne,

— da jih aktivizira za obi-
skovanje strokovnih tečajev,
namenjenih upravljavcem bo-
dočih naprav,

— da jih aktivizira za vo-
denje in tekmovanja na

športnem področju ter zdra-
vo družabno zabavno življe-
nje,

— da stremi za njihovo
vključevanje v organe samo-
uprave in družbenih organi-
zacij,

— da s poljudnim tečajem
posreduje mladincem načela
in metode samoupravljanja
ter sistem formiranja in de-
litve dohodka podjetja.

Z intenzivno aktivnostjo v
tej smeri ni bojazni, da ne
bi bila mladina, zaposlena v
železarni, kadar bo prišel
njen čas, sposobna prevzeti
vajeti podjetja v svoje roke.

predlagam konferenci, da
najde pot in način, da se
organizirajo seminarji, pre-
davanja, debate in podobno
za mladino, ki nas bo zastop-
pala v samoupravnih orga-
nizacijah!

Pri tem naj pripomnim še
to, da je treba skrbno iz-
brati predavanja, ki bodo
res zadela jedro problemati-
ke samouprave in gospodar-
stva tovarne. Večkrat greši-
mo pri takih in podobnih
seminarjih prav pri izbiri
predavanj. Dogodi se, da so
predavanja o urbanizmu, tu-
rizmu, pri tem pa je zane-
marjeno seznanjanje o raz-
vojni poti samoupravljanja
in iskanje še bolj popolnej-
ših oblik kot npr. decen-
tralizacija in podobno. Prepri-
čan sem, da bo mladinec, ki
je seznanjen z vsem tem,
lahko še bolj upešno zastop-
pal težnje svojega kolektiva
in mladine. Potem ne bo
več bojazni, da s svojimi
predlogi ne bi prodrli, kajti
zdravo, logično obravnavanje
problemov in pravilne
rešitve ne bo mogel nihče
kritizirati oz. zavreči.

V preteklih obdobjih lah-
ko zasledimo, da je za mla-
de ljudi vedno več razume-
vanja in podpore s strani
tako imenovane »linije vode-
nja«. Včasih pa je še nerazu-
mevanje. Logično je, da ima-
jo mladi, ki aktivno delajo
v organizaciji, mnogo dela
in da se vedno le ne da vse
opraviti po službi. Zgodi se,
da je treba opraviti neko
nujno stvar med rednim de-
lovnim časom. To naj pod-
krepim med drugim tudi s
tem, da ima TK velike težave,
ker mnogi mladinci de-
lajo v treh izmenah in voza-
čev, ki jih tudi ni malo. Iz
tega lahko zaključimo, da se
morajo aktivisti in njihovi
predpostavljeni najboljše ra-
zumeti. Komite pa mora pa-
ziti, da ne pride do zlorab
oz. do nepotrebnega izosta-
janja od službe.

Zavedati se moramo, da so
proizvodnja in pravilni so-
cialistični odnosi primarne-
ga pomena za nas vse. Prav

v tem je težišče našega dela,
vendar včasih grešimo, ker
gledamo samo proizvodnjo.
Res je, da za prehod v še
bolj popolni družbeni sistem
igra poglavitno vlogo močna
materialna baza skupnosti,
toda odnosi, tako osebni ka-
kor proizvodni, so tudi od-
ločujoč faktor za doseg na-
šega cilja.

Konferenci predlagam, da
za jačanje vloge mladih pri

upravljanju organizira cikel
predavanj oz. seminar za
sedanje in bodoče člane sa-
moupravnih organov. Mladi
se morajo temeljito usposo-
biti za to, da bodo nekoč
uspešno zamenjali starejše
člane.

Krepiti moramo socialistič-
ne odnose med kolektivom,
s čimer bo naša gospodarska
organizacija še bolj mono-
litna.

gamladih v samoupravljanju

pravi sodeloval tu-
b Ključin dejal:

č je pet in zopet
jati, naša mladina
lj in bolj posega v
e in svoj naše so-
ne službe, čeprav
še več probleme z
aško mentaliteto, ki
ovira afirmacijo
Dostot smo mla-
ami bi za to, ker
dajemo temu povod.
maji napako po-
no in to mladi izgu-
aupani. To so sicer
ni pueri, vendar
n za tečno, da se
pomeno.

m prina je politi-
je imveč mladih
jalcev vključenih v
samoupravljanja. Mla-
i, došli, da smo
tega znanja. Prime-
onstruktivnih predlo-
tudi pravih kritikah
co in naši člani so
doprišli k uspešne-
i samoupravnih orga-
andarja so se tudi
podčrtih pokazale
ki so imele negativen
na naš organizacijo.
je, so v samo-
organe predlagani
m mladinci, ki po-
problematiko svojega
ga in so ideološko
zgrajeni. Taki mladinci
svoje poslanstvom

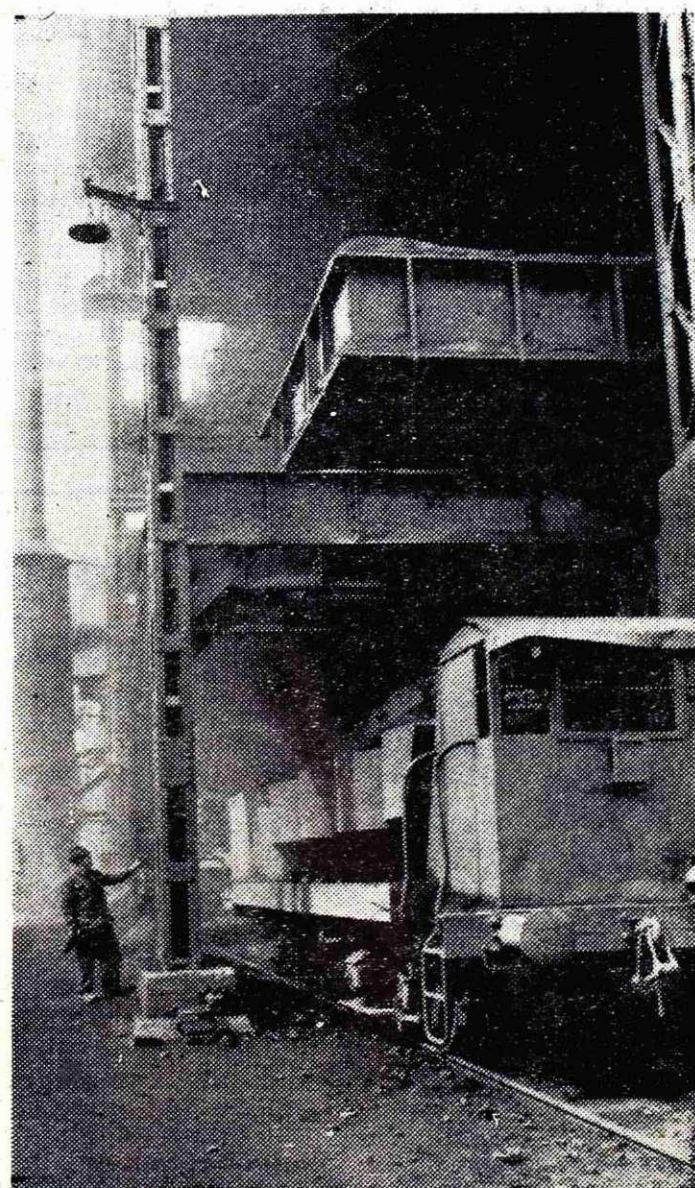
Na konferencah kolektivov
dotikrat najdemo v poročil-
nih procentualno izraženo
število mladih v samoupravnih
nizacijah. Obstaja tudi
kriterij za ocenjevanje dela
tovarniškega komiteja prav
po tem odstotku. Torej,
čim večji je odstotek mladih
v organih samoupravljanja,
tem boljše in uspešnejše je
delo tovarniškega komiteja.
Čeprav sega tako ocenjevanje
preko okrajnih tja do
republiških forumov, pa me-
nim, da je treba tak krite-
rij podrobneje razčleniti.
Zakaj?

Posamezni komiteji prav
zato forsirajo čim več svojih
članov v samoupravne orga-
ne. Pri tem večkrat ne naj-
dejo dovolj primernih ljudi,
ki bi uspešno sodelovali v
teh organih. Tako v naglici
spregledamo kvaliteto in se
pehamo samo za kvanti-
teto, nekateri mladinci,
ki nas zastopajo, pa molče
spremljajo potek sej. Sčasoma
postane njihova neaktiv-
nost tradicionalna vse do
konca njihove mandatne do-
be. Seveda dobijo tako ostali
člani samoupravnih organov
vtis, da mladina ne misli o
proizvodnji in o problemih
gospodarjenja svojega last-
nega dela in klub temu, da
so to osamljeni primeri,
vendar večkrat pride do na-
pačnega pojmovanja

Za našo organizacijo, ka-
kor tudi za ves kolektiv je
važno, da usposobimo za to
delo čim več mladine in jo
še le potem volimo v samo-
upravne organe. Iz teh nave-
denih razlogov oz. dejstev

V razpravi je sodeloval tudi
predstavniki mladinske orga-
nizacije tovarne Litostroj

Glavni »proizvajalec« našega rdečega prahu

JESENIŠKA KOMUNA in njeni problemi

Konferenca krajevnega odbora SZDL na Javorniku

Zanimiva razprava o perečih problemih na terenu

V soboto, 14. novembra je bila v dvorani osnovne šole na Koroški Beli konferenca krajevnega odbora SZDL Javornik - Koroška Bela, ki so se je poleg delegatov udeležili tudi tajnik občinskega odbora SZDL Marjan Burja in tov. Žorž z okrajnega odbora SZDL.

O poslovanju v pretekli še bolj obremenjena in jo mandatni dobi so poročali člani dosedanjega krajevnega odbora SZDL, nato pa je sledila zanimiva razprava, na kateri so udeleženci konference ponovno opozorili na probleme, ki so že ali pa bodo v kratkem postali še bolj problematični. Najprej je treba opozoriti na slabe ceste in bo treba nekatere tudi asfaltirati. Najbolj problematična je vsekakor Prosvetna cesta, ki bo zaradi ukinitve železniških prehodov pri Dežmanu in na Poštoški poti ter zaradi vselitve stanovalcev v nove stolpiče, na Jesenicah, da investirajo

določena sredstva za zgraditev nove trgovine na Koroški Beli, da bi potrošniki lahko dobili vsaj najpotrebnejša živila. Tretje vprašanje pa se nanaša na prestavitev lokalne avtobusne postaje s ceste I. reda v bližino novega naselja, da bi se izognili morebitnim prometnim nesrečam. Udeleženci konference so se zanimali tudi za gradnjo doma družbenih organizacij Javornika in Koroške Bele. Znano je, da gradnja letos ni napredovala, toda v prihodnjem letu bo treba z gradbenimi deli pohiteti. V ta namen bo odbor za gradnjo doma družbenih organizacij »Albina in Julke Pibernik« potreboval še okrog 100 milijonov dinarjev in še nadaljnjih 40 milijonov dinarjev za opremo.

Za stalno vzdrževanje cest ter izgradnjo raznih objektov, namenjenih predvsem široki potrošnji, pa bodo potrebna sredstva, ki niso majhna. Naloga krajevnega skupnosti in novega odbora SZDL, ki je bil izvoljen na konferenci, bo, da vztrajno iščeta sredstva za te namene. Na konferenci je bilo predlagano, da bi v ta namen uporabili krajevni samoprihode, ki ga plačujejo občani, zaposleni v raznih podjetjih in ustanovah. Če bi uporabili samo del krajevnega samopribeška, bi verjetno ta zadostoval za najnujnejše potrebe, predvsem pa za stalno vzdrževanje cest, ureditev razsvetljave itd.

-or

Turnir v hokeju na ledu

V počastitev 95-letnice železarne in dneva republike bo na Jesenicah 28. in 29. novembra turnir v hokeju na ledu. Na tem turnirju bodo sodelovala inozemska moštva: iz ČSSR prvoligaško moštvo Vitkovice, ki je v pokalnem turnirju premagalo osemkratnega državnega prvaka ZKL BRNO, renomirano italijansko moštvo HC Cortina REX, ki v zadnjem času beleži zelo lepe rezultate. Tretja ekipa še ni znana. Na ta turnir bodo imeli vsi delavci, ki so zaposleni v Železarni Jesenice, prost vstop, vendar samo ob predložitvi izkaznice za vstop v železarno.

Obiskali so nas

V zadnjem času opažamo, da je obiskov inozemskih predstavnikov manj in so se ti omejili samo na kratke informativne obiske nekaterih predstavnikov trgovskih firm, ki nam dobavljajo reprodukcijski material.

Vsekakor pa ne moremo prezreti obiska inž. Vladimirja Artinskega iz ZSSR, ki se je kot strokovnjak za avtomatiko v metalurgiji udeležil simpozija Jugoslovanskega komiteja za elektroniko, telekomunikacije, avtomatizacijo in nuklearno tehniko na Bledu. Pri nas se je pogovarjal z inž. Sikoškom in inž. Beštroš ter se zanimal predvsem za avtomatizacijo plavžev in peči v martinarni, za obseg opreme, izvedbo in funkcionalnost obstoječe avtomatike in merilne opreme. V martinarni ga je predvsem zanimalo delovanje merilne in regulacijske opreme Kent na peči SM 5 ter si je ogledal tudi naprave pod pečjo. Po ogledu je našim predstavnikom izrazil svoje mišljenje.

Omeniti pa moramo še prihod ameriških strokovnjakov za montažo.

Gospodu Howu, od firme Westinghouse, ki dela na montaži na Beli že od maja letos in bo ostal okrog leto dni, se je pred dnevi pridružil še g. Harry Fielder in sicer od firme Blaw Knox. Ta firma nam je za nove valjarne dobavila mehansko opremo in je po pogodbi dolžna, da tudi izvede montažo. S tem v zvezi je g. Fielder že pričel z delom ter bo predvidoma ostal pri nas leto dni.

V predelovalnih obratih pa vodi montažo vlečnih strojev, ki nam jih je dobavila firma Vaughn iz Ohia, g. Maris Earl Weisel, ki je zadolžen, da izvede montažna dela. Pri nas bo ostal verjetno mesec dni.

V inozemstvo so odpotovali

V okviru mednarodne tehnične pomoči je bila tov. Alojzu Brelihu iz vzdrževalnih obratov na Javorniku odobrena enomesečna specializacija v železarni Dudelange - Luxemburg. Specializacijo po temi: valjanje trakov na reverzirnem quarto Steckel ogrođu - bo nato nadaljeval pri firmi Bochumer Verein - Düsseldorf, kjer bo ostal dva meseca. Tov. Brelih je odpotoval 14. novembra.

Tehnični direktor tov. Homovec in obratovodja hladne valjarne in žičarne inž. Vičar sta 17. novembra zjutraj odpotovala na petdnevni obisk v železarno Vöest v Linz. Ta obisk je povezan s ponudbo te železarne, da bi sodelovala v naslednji etapi izgradnje naše hladne valjarne. Železarna Vöest bo ob tej priliki omogočila našima predstavnikoma, da si bosta ogledala železarno Maximilianhütte v Zahodni Nemčiji, ki jo je v celoti projektirala in zgradila železarna Vöest.

M.

France Žvan

Druga najpomembnejša gospodarska panoga občine - turizem

Najprej majhen popravek, ki ga zahteva zlobno delo tiskarskega škrata. V deseti vrstici prve kolone ste zadnjič, spoštovani bralci, lahko brali, da je moč do srede prihodnjega desetletja turistični promet popestriti. **POPESTRITI** - petkrat povečati, ga je mogoče. Tako sem zapisal v svoj rokopis.

(NADALJEVANJE)

Takole nastajajo kampinigi sami, ne da bi mi imeli pri tem kake zasluge. Razen naštetih je še dovolj drugih lokacij (Završnica, Vrba), ki bi zanesljivo ustavile marsikaterega turista.

Kje začeti? Tam, kjer so potrebna najmanjša začetna sredstva, morda samo nekaj

milijonov dinarjev. Računati je treba z entuziazmom domačinov, ki so v okviru turističnih društev pripravljeni zastaviti svoje napore, ker vedo, da prihaja s pospešenim turizmom v njihov kraj večje kroženje sredstev v najrazličnejših oblikah.

Morda lahko že prihodnje leto odpremo prve campinge in že prihodnje leto obrnemo toliko sredstev, da bodo potem rasli sami iz sebe. Da jim ne bo treba dajati denarja od nikoder, če pa ga bo kdo dajal, ga bo najbrž zelo hitro lahko dobil nazaj. Saj je vendar najlažje pobrati turistično takso, najemnino za prostor in parkiranje avtomobila, pri tem pa

ni treba gostu ne postiljati, ne dajati rjuh in strehe. Vse ima s seboj, samo malo pograbimo, kadar odide.

Živimo v krajih, ki omogočajo zimsko in letno sezono. Pozimi najbrž campingi ne morejo povečevati turističnega prometa. In za zimo?

Če smo ugotovili, da so tujci pri nas našli tri prostore za taborjenje in da jih začenjajo vse bolj vneto uporabljati, najbrž ni preveč gospodarno, če mi pa še kar naprej vodimo učene urbaneistično-ekonomske debate, kako naj izgleda sodoben »camping«, kje bi ga bilo mogoče locirati in si belimo glave z neštetimi problemi, ki se nam porajajo ob tako »za-

motani stvari«. Za tujca stvar ni čisto nič zamotana. On niti ne pozna tistih naših predpisov, da je za otvoritev »campinga« potrebno napolniti vodo in luč ter urediti sanitarije. Brez vsega tega shaja pri savskem mostu, ko zvečer uživa ob pogledu na modre savske brzice in zeleno pobočja Mežaklje. Najbrž uživa tudi v tem, da mu za prostor in estetsko rekreacijo ni treba čisto nič plačati. Kaj takega si pač ne more privoščiti nikjer v Evropi.

Rekel sem že, da so za urejanje »campingov« potrebna minimalna začetna sredstva, bile letos obstoječe postelje prostori sami iz sebe, iz

tistih sredstev, ki jih bodo obračali. Rastejo naj ob podjetnosti turističnih društev, pozna naj se, koliko je ljudem posameznega kraja na tem, da se pri njih obračajo turistični dinarji.

Ob oceni letošnjega turističnega poslovnega uspeha se lahko dokaj zaskrbljeno vprašamo, ali nam je sploh potrebno uredničevati urbanistične zasnove in si beliti glave, kako doseči nekoč deset tisoč turističnih postelj. Gre namreč za to, da niti sedanjih prelih tri tisoč postelj ni dovolj izkoriščenih in letos so bile celo slabše izkoriščene kot leto prej. Ne bo odveč, če si malce ogledamo, kako so bile letos obstoječe postelje zmožnosti zasedene. Takole:

Ko se vrača življenje

Partizana sta se molče sporazumela. Vedela sta, da ju starec podnevi ne bo pustil iz doline. Če si odpočijeta in se naspita, lahko prestrežeta četo, preden se odpravi na pot. Več ni treba. Legla sta za ognjišče in se pokrila s cunjastimi Vasilijevimi odejami.

Ponoči je spet bučalo. Jug je nastopal z okrepljenimi močmi. Skozi gozdove je vršal veter in zmrzlo drevje se je le s težavo upiralo. Ječalo je in se lomilo.

Nemški policisti so bili od osmih v strogi pripravljenosti. V nobeni kasarni, na nobeni orožniški in policijski postaji ni nihče spal. Vsi so čakali povelj. Malo po polnoči, štirindvajset ur po tem, ko je začelo v gozdovih bučati, so ceste oživele. Vsa pobočja poključke planote so sprejemala v svoje uhojene gazi razpoteegnjene kolone belih policijskih plaščev.

Martinova predrznost ni ostala prikrita. Do večera so prispela obvestila skoraj z vseh postaj ob vznožju triglavskega gozda. »Izrendo gibanje, sleid enega, dveh ali več neznancev, sumljivo obnašanje obrobnihi kmetov...« Messner je zahteval hitro ukrepanje policije. Major Hann je ukrepal. V štirindvajsetih urah naj gre glavnik skozi vse triglavske hoste. Vsak zob glavnika je bil določen. Držaj naj ima v svoji roki poročnik Walter Eisberger. Stari policist Hann je imel mladega poročnika rad. Vedel je, da se mu obeta najslabše in želel je, naj se njegove sposobnosti izkažejo. Zato ga je postavil za poveljnika akcije, ki je bila vnaprej dobljena.

Z vseh strani se zgrinjajo na Pokljuko orožniki, policisti, graničarji in rekruti iz Jasniške Bele. Blokirana so vsa pota. Ob dveh se ne more nihče več ganiti. Gonjači so na izhodnih položajih brakade, zasede so prikovane v stojišča.

Vendar je do dveh na Pokljuki vse opravljeno. Pavlov in Marko prispeta pod Podrobarjeve jasli kmalu po polnoči, Gorjan je zraven njiju pol ure kasneje. Zadnja patrulja zapuša Pokljuko skozi stare gozdove na zahodu. Tam, kjer se noben Nemec ne spenja na planjavo, odhajajo partizani v dolino. Onkraj pobočja Mežaklje, v katero se bo kmalu upiralo predpomladno sonce. Prišla bo druga vojna pomlad.

Jug je močnejši kot pred štirindvajsetimi urami. Hru-mi in lomi drevje. Sproti osipa inje in dviga pršič. Nemce zebe. Skoznje razsaja mrz nepokorjene dežele. Njihova moč v predpomladni odjugi rahlo trepeti.

Konec tretjega dela

delovna organizacija	odstotek izkoriščenosti	odnos do leta 1963
Korotan	44,5	16 % slabše zaseden
Pošta	34,5	12 % slabše zaseden
Erika	34	11 % slabše zaseden
Razor	25,3	30 % slabše zaseden
Dom v Planici	25	7,9 % boljše zaseden
Motel	36	8,5 % boljše zaseden
Prisank	36	lani še ni posloval

(Po podatkih gostinske zbornice SRS)

Res je, da ne kaže obupati zaradi uspehov ali neuspehov ene devetmesečne sezone, res je pa tudi, da nam čisto nič ne pomaga, če se valj čez Koren vsako leto gostejša reka tujcev, če jih pa nismo v stanju ustaviti in zadržati, da bi tudi pri nas vsaj nekaj potrošili. Če bo vnaprej tako, potem bomo morali napeti vse sile, da napolnimo postelje in sobe, ki jih imamo in nam ne kaže zaenkrat graditi čisto nič novega.

Kaže pa nam misliti na nekaj drugega.

Na boljše vzdrževanje sedanjih zmožljivosti. Za hitro, tekoče vzdrževanje niso potrebne nobene investicije. Treba je le dober smisel, barva, nekaj opek vsako leto, tekoči pregledi in popravila naprav in instalacij ter hitro ukrepanje ob vsaki najmanjši okvari. Naši objekti namreč zastarevajo mnogo hitreje kot kjerkoli na svetu. Navajeni smo popravljen, adaptiran ali nov objekt nekaj časa hvaliti, kako dober, moderen in funkcionalen je

in istočasno tarnati nad slabo izvedbo del, čez nekaj let pa ugotoviti, da je potreben ponovne adaptacije. Mislim, da je bilo tako nekako s hotelom »Razor« v Kranjski gori, ki je doživel že najmanj tri adaptacije po vojni in izgleda, da si ga je vsak novi upravnik zamislil po svoje. Ob tem so podirali tudi tisto, kar so uredili pri prejšnjih adaptacijah. Takšnih primerov je najbrž še več.

Kljub slabemu vzdrževanju pa se nam pogosto dogaja, da nas razmere hudo demantirajo. Mislim, da je že minilo desetletje, odkar je nekdo razglasil, da je hotel »Erika« v takšnem stanju, da se bo zdaj zdaj podrl. Niti takrat niti pozneje ni bil deležen neke zadostne skrbi in solidnega vzdrževanja, ker se bo pač podrl.

(Nadaljevanje)

V novi kisikarni pod Mežakljo so že začeli z montažo

ZAHLVALA

Vsem, ki so nam ob izgubi drage mame

APOLONIJE CENCEK

ustmeno in pismeno izrekli sožalje, sočustvovali z nami, poklonili cyetje in vence ter spremili pokojnico na zadnji poti, iskrena hvala.

Posebno zahvalo izrekamo primariju dr. Brandstetterju in dr. Marčiču, ki sta pokojnici lajšala življenje v dneh njene dolgoletne bolezni.

Prav tako iskrena hvala strežnemu osebju Doma »Dr. Franceta Berglja« in sosedom, ki so nam v zadnjih dneh življenja pokojnice pomagali in ji lajšali bolečine.

Vsem iskrena hvala!

Sinova Edi in Niko ter hčerka Jožefa z družinami

O ostavkah na tekočem traku

V bolnici Jesenice se (po njej je namreč vsak vrsti ostavka za ostavko. V letu 1964 so bile podane naslednjih funkcionarjev:

1. sekretar osnovne organizacije Zveze komunistov,

2. predsednik upravne odbora,

3. predsednik delavskega sveta.

Zanimivo je, da ni bila podana niti ena ostavka, na katerikoli vodilni službeni položaj, druga za drugo pa dežujejo ostavke na zelo pomembne družbeno-politične in samoupravne položaje.

Ni nujno, da razčlenjujemo vse ostavke. Ustavimo se samo pri zadnji. Zaradi odhoda enega izmed zdravnikov, ki je bil odbornik občinske skupščine, bodo izvedene v bolnici nadomestne volitve za novega odbornika. 11. novembra je bil zato sklican zbor volivcev, ki naj bi predlagal kandidata za volitve. Predlagan je bil predsednik delavskega sveta bolnice. Na zboru volivcev je kandidatu, ki so ga predlagali delovni ljudje, njegov neposredni šef preprečil kandidaturu — dobesedno: prepovedal mu jo je. Upravičeno se predlagani sprašuje, do kod sega šefovski položaj v bolnici. Ali tudi do tja, da onemogoča državljanom, da bi se posluževali pravic, ki jim jih daje ustava

državljan SFRJ lahko voljen v vse organe oblasti in samouprave). Ker se je predlagani na zboru volivcev podredil zahtevi svojega šefa, zato da bi ne zaostroval odnosov, ne soglašajo pa z metodo, ki je najbrž mogoča samo v tej ustanovi, ve, da je izgubil zaupanje kolektiva ter je zato dal ostavko na položaj predsednika delavskega sveta. Prizade-ti sodi, da bo kolektiv lahko upravičeno dvomil v to, kako naj v bodoče brezkompromisno vodi najvišji samoupravni organ ustanove.

Ugotovitev je čisto točna in ji ni moč oporekati. Vprašati pa se je treba, doklej bo šlo tako. Doklej bo mogoče v bolnici s šefovskih pozicij dominirati nad družbenim samoupravljanjem, nad osnovnimi težnjami in pravicami delovnih ljudi in doklej jim bo mogoče preprečevati doseganje pravic, ki jih daje delovnim ljudem ustava. Ob takšnem stanju ni čudno, da ne dežujejo samo ostavke, pač pa drug za drugim tudi odhajajo zdravniki in prav tisti od-delki, na katerih je zaslediti opisani odnos, bolehalo na kroničnem pomankanju zdravniškega kadra.

Torej doklej?

P. Gregorin

Svalbard - dežela polnočnega sonca

(Doživetja prve jugoslovanske ekspedicije na Arktiki)

Eden izmed njih, Anglež John Langyear, pa je potem 1906. leta ustanovil prvo pomembnejšo svalbardsko rudniško podjetje. Po njemu se danes imenuje glavna naselbina otočja, Langyearbyen, kjer še danes Norvežani kopljejo premog.

Danes pa je precej drugače. Že tri desetletja vozi iz Norveške proti otočju majhna turistična ladja »Lyngen«. Skoro vsakokrat se izkrca dobro opremljena ekspedicija, ki tu preživi nekaj mesecev. Mnoge izmed njih so znanstvene, v zadnjem času pa je postal Svalbard izredno zanimiv tudi za alpiniste.

Mnoge avstrijske, nemške in italijanske ekspedicije so obiskale to otočje v minulih letih in tu preplezale številne stene in vrhove. Letošnje leto pa je bilo srečno tudi za našo prvo jugoslovansko odpravo, ki se je namenila, da prestopi prag Arktike.

Kaj vse smo doživeli, videli in spoznali, o tem bom pripovedoval.

Dolge tedne je bilo v prostorih Planinske zveze Slovenije v Ljubljani izredno živahno. Vrstile so se seje, kar tri odprave so odhajale na pot. Načelnik komisije za odprave v tuja gorstva ing. Šegula Pavle je imel polne roke dela. Žrtvoval je ves svoj prosti čas, a pomagali smo mu vsi kolikor smo mu mogli.

Sredi maja smo čakali le še na privojenje norveške ambasade, da lahko odpotujemo proti goram severa.

Pripravljeni so bili sezname hrane za dva meseca, oprema je že pakirana čakala v skladišču zveze. Pri družbi Tröms Fylkes dampskibsselskap v Tromsøju smo imeli

V kupeju, natrpanem s številnimi transportnimi vrečami in nahrbtniki, smo zbrani člani odprave.

Šest nas je; kar lepo po vrsti naj jih predstavim.

Naš vodja je Tone Sazonov, odlični alpinist in nič slabši tovariš, 27-letni finomehanik v TOPSU, fant, ki že dolga leta pleza v stenah naših in tujih gora. V družbi z Brankom, ki ravno tako spada k naši »družini«, je v enem dnevu preplezal slovito steno, ki jo mnogi imenujejo »zadnji problem Alp«, v led in sneg okovano severno steno Materhorna. Med nami je tudi zdravnik Uroš Tršan, 37-letni kirurg, ki bo skrbel za zdravje ekipe. Družaben in prijeten fant je, ki pa bo enako dobro kot zdravil tudi plezal in hodil po zasneženih gorah Arktike.

Študent gradbeništva Janez Duhovnik, 22-letni član alpinističnega odseka Medvode, je preudaren, a vendarle izredno sposoben alpinist, ki dobro pozna domače stene in vrhove. Enako uspešen kot v domačih gorah pa je tudi v stenah Centralnih Alp.

Med nami je tudi 23-letni študent medicine Branko Pretnar, tovariš na vrvi Tonaču v steni vseh naših sten, v severni steni Matterhorna in pri prečanju Samoniških igel v Centralnih Alpah, ki poleg domačih najtežjih smeri pozna tudi smeri na tujem.

Mikec-Kazimir Drašler, 21-letni študent biologije, fant, ki je v družbi Aleša Kunaverja preplezal dve čudoviti smeri v Centralnih Alpah, Dru in znano steno Grand Capucin.

UO sklada za kulturo in prosveto je razdelil dodatna sredstva

Na zadnji seji upravnega odbora sklada za kulturo in prosveto so razpravljali o devetmesečni realizaciji dohodkov in izdatkov, o spremembi finančnega načrta sklada za to leto in o vlogah za dodatna sredstva kulturno-prosvetnih ustanov in društev.

Po primerjavi dohodkov in izdatkov so ugotovili, da je za najnujnejša dela pri obnovi stavbe gledališča na Jesenicah na razpolago še milijon dinarjev. Na podlagi pogojev pogodbe s knjižnico na Jesenicah je ta ob tritrtletju formirala 88 % predvidenih sredstev. Po dostavljenih podatkih je bilo namreč izposojenih 4600 in nabavljenih 85 knjig več.

Svetu Svobod je na podlagi dejavnosti društev pripadlo le 73 odstotkov predvidenega zneska. Sredstva v višini 3 milijonov so ostala neizkoriščena za opero, stike s tujino in kulturne spomenike. Za ureditev rojstne hiše pisatelja Finžgarja so bili namreč zaenkrat pogoji za odkup nesprejemljivi in se s tem denarjem to ni dalo uresničiti.

Glede na rebalans proračuna občinske skupščine je skladu pripadlo 3,9 milijona dodatnih sredstev. Razdelili so jih društvom, ki so povečala svojo aktivnost in za povečanje izplačila zaradi po-

dražitev zaposlenim v kulturno-prosvetnih zavodih.

Zaradi tesnega proračuna in predvsem za pokazane izredne uspehe je bilo namenjeno dva milijona dinarjev jeseniškemu gledališču »Tone Čufar«. Milijon dinarjev je bilo dodeljenih za dovršitev del pri postavitvi radiooddajnika na Jesenicah, 100.000 dinarjev občinskemu odboru Ljudske tehnike, za stroške ob pridelitvah »Kultura ne pozna meja« 200.000 ter 170.000 dinarjev Svobodi Koroška Bela za organizacijo in izvedbo tedna kulture ob praznovanju 42-letnice društva in 40-letnice pevskega zbora. Po seji si je upravni odbor ogledal dve sliki — predloga, ki sta bili naročeni pri akademskem slikarju tov. Pirihu in bosta postavljeni v turistične namene za privabljanje gostov na ogled rojstne hiše dr. Franceta Prešerna. Izbrana je bila slika z rojstno hišo in pesnikom, ki bo povečana na deski velikosti 4 m² ter jo bodo postavili ob glavni cesti pri Vrbi.

KOLENDAR HOKEJSKIH PRIREDITEV V PRIHODNJEM TEDNU:

- Nedelja, 22. 11., ob 19. uri: Obersdorf : Jesenice.
- Ponedeljek, 23. 11., ob 19. uri: prvenstvena tekma Partizan : Jesenice.
- Torek, 24. 11., ob 19. uri: Oberstdorf : Kranjska gora.
- Srda, 25. 11., ob 19. uri: OHK Beograd : Jesenice (prvenstvena tekma).
- Četrtek, 26. 11., ob 19. uri: OHK Beograd : Kranjska gora (prvenstvena tekma).
- Sobota in nedelja, 28. in 29. 11.: mednarodni hokejski turnir.

Naše taborišče pod Kronami

že rezervirano kajuto na »Lyngen-u«, ki bo 4. junija prvič v tem letu odplula proti otočju.

Teden dni pred odhodom smo naposled dobili sporočilo, da lahko gremo. Konec je bilo negotovosti, skrbi! Z vsó vnemo smo se lotili dela. Tonač in jaz sva nastopila dopust; vsak je po svojih močeh doprinal za isto stvar.

Tono hrane in opremo smo nekaj dni pred odhodom poslali ekspresno z vlakom naprej do Narvika, luke na severu Norveške.

V torek, 26. maja, smo se zbrali z vsó osebnó opremo ob 23. uri na ljubljanski železniški postaji.

Stiski rok z domačimi in znanci; kup pristrčnih besed in dobrih iskrenih želja še zveni v nas, ko se vozimo skozi Gorenjsko proti meji.

Veliko potovanje se je pričelo! Za dva meseca se poslavljamo od domačih krajev.

Sam nimam tako bleščečih vzponov kot moji tovariši, a vendarle sem v desetih letih udejstvovanja v gorah dobrih spoznal naše gore in smeri v njih in poleg tega sem hodil in plezal v stenah Dolomitov Centralnih Alp, Visokih Tur, Visokih Tater in spoznal stene miniaturnega a nepozabnega Durmitorja.

Kolesa monotonó udarjajo in vlak brzi v noč. Na Jesenicah se za dolgo poslavljamo od domovine; ko vlak zaropota čez most v Podrožci, smo že v sosednji Avstriji. Do Beljaka se še pogovarjamo o mnogočem, pa nas utrujenost le preмага, da kmalu zaspimo. Z dnem v ranem dopoldnevu izstopimo v Münchenu. Skozi vrvež velemesta hitimo po opravkih. V fototrgovini PINI nakupimo color filme za snemalno kamero in fotoaparate, v športni trgovini Schuster pa manjkajočo alpinistično opremo.

(nadaljevanje)

O pripravi za radiooddajno postajo

Za dokončno ureditev radiooddajnika naše občine sta bili pred kratkim dve seji. Inicijativni odbor je razpravljajal o prostorih, ki so dokončno na razpolago v stavbi gledališča. Treba jih bo še primerno urediti, za kar pa bo po izjavah izvajalca potrebno še najmanj mesec dni. Zato oddajnik, čeprav smo želeli in je bilo predvideno, še ne bo mogel pričeti z redno poskusno oddajo za dan republike. Tudi sredstev je treba še en milijon dinarjev, ker je mili-

jon prispeval tudi sklad za kulturo in prosveto.

Programska komisija dela zelo prizadevno. Na zadnji seji je dopolnila prvotni osnutek programa in ga bo dala še v razpravo vsem, ki so pripravljeni sodelovati.

Na razpis za napovedovalca se je prijavilo 17 kandidatov. Vsi so poskusno napovedovali isti tekst, ki je bil posnet na magnetofonski trak. Posebna komisija, ki ni sodelovala pri snemanju in ni vedela čigav je glas, pa je izbrala potrebno število najboljših.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino »RADIO«

21. in 22. novembra amer. barvni film CAROLNI NAPOJ DR. JERRYJA, ob 17. in 19. uri, v nedeljo tudi ob 15. uri.

23. novembra amer. barvni VV film KONJENIKI, ob 17. in 19. uri.

24. in 25. novembra šved. film VOJNI ZLOČINCI — II. del, ob 17. in 19. uri.

26. in 27. novembra nemški film DANES SE ŽENI MOJ MOŽ, ob 17. in 19. uri.

28. novembra angl. barvni CS film LEV, ob 17. in 19. uri.

28. novembra slovenski film NE JOČI, PETER, ob 21. uri.

Kino »PLAVŽ«

21. in 22. novembra švedski film VOJNI ZLOČINCI — II. del, ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri.

23. in 24. novembra amer. barvni film CAROBNI NAPOJ DR. JERRYJA, ob 18. in 20. uri.

26. in 27. novembra jugoslovanski film SVITANJE, ob 18. in 20. uri.

28. novembra slovenski film NE JOČI, PETER, ob 18. in 20. uri.

Kino ŽIROVNICA

21. novembra sovjetski barv. film ŽIVI ZAKOPANI.

22. novembra ameriški film NEZNANEC IZ NORD EXPRESA.

25. novembra ameriški barvni film CAROBNI NAPOJ DR. JERRYJA.

28. novembra jugoslovanski film SVITANJE.

Kino DOVJE

21. novembra amer. barvni film NEZNANEC IZ NORD EXPRESA.

22. novembra sovj. barv. film ŽIVI ZAKOPANI.

26. novembra amer. barvni film CAROBNI NAPOJ DR. JERRYJA.

28. novembra švedski film VOJNI ZLOČINCI — II. del.

Kino KOROSKA BELA

21. novembra ju goslovanski film SVITANJE.

22. novembra amer. film MOJA DRAGA KLEMENTINA.

23. novembra švedski film VOJNI ZLOČINCI — II. del.

28. novembra nemški film DANES SE ŽENI MOJ MOŽ.

Kino KRANJSKA GORA

21. novembra amer. film MOJA DRAGA KLEMENTINA.

22. novembra jugoslovanski film SVITANJE.

26. novembra švedski film VOJNI ZLOČINCI — II. del.

28. novembra amer. barvni CS film COWBOY.

ŠPORT IN KULTURA

Incident na ledenem stadionu v Celovcu

V sredo zvečer je bila v Celovcu odigrana prijateljska mednarodna hokej tekma med moštvom KAC in Jesenicami, ki se je končala z rezultatom 5:2 (1:0, 2:1, 2:1). Strelci za KAC: Tambellini 2, Kackel 2 in Romauch 1. Za Jesenice pa sta bila uspešna Tišler in Felc. Tekmo sta pred 2000 gledalci sodila Rorcher iz Celovca in Čebulj z Jesenic.

Takoj v pričetku srečanja smo lahko videli, da sta se sestala dve enakovredni moštvi. Več sreče za dosego golov so imeli domačini preko zelo razigranega Tambellinija. Jeseničani so zelo nevarno oblegali vrata domačinov, toda njihove akcije so se vse končale v gol avtih ali v rokah odličnega Hübnerja. Gostje so v polju pokazali zelo lepo igro, toda njihovi streli na gol niso bili tako uspešni, kakor na domačem igrišču pod Mežakljo. (Štirje streli so, zadeli vratnico.) Če bi domačini ne imeli v

svojih vrstah odličnih kanadskih igralcev, bi precej težje zmagovali.

Do dve minuti pred koncem so se dogodki na igrišču odvijali športno. Takrat je avstrijski sodnik po manjšem incidentu oziroma grobosti izključil Del Johna (KAC) in Felca za dve minuti. Proti tej odločitvi je ugovarjal igralec KAC Koch, katerega je sodnik zato izključil za deset minut. Ko so nadaljevali igro, je eden izmed gledalcev udaril po glavi dežurnega zdravnika naše ekipe dr. Marčiča, ki je sedel pri igralcih v boxu. Naši igralci so hoteli zdravnika zaščititi pred številnimi gledalci, posredovala pa je že tudi celovška policija, ki je aretirala rezervnega igralca Jesenic Vrhovška. V tem času sta sodnika predčasno zaključila srečanje (45 sek.). Policija je blokirala garde-robo naših igralcev in zahtevala, da jim izroče tistega, ki je udaril komandirja policije, po njihovih izjavah. Aretirali so igralca Kristana in tajnika društva Tomazina, pri večerji pa še Felca. Zanimivo je, da avstrijska policija ni našla oziroma se ji je po njihovih izjavah izmuznil napadalec na dr. Marčiča, ki je začel nered. Ker tudi napadalec, ki naj bi udaril njihovega komandirja policije, niso našli, so obdržali

v priporu Kristana, Felca, Vrhovška in Tomazina več kot dve uri in so jih spustili šele na odločno posredovanje jugoslovanskega konzula v Celovcu.

Prav gotovo ta incident ne dela časti, do sedaj zelo dobrim in športnim odnosom med obema kluboma, prav tako pa ne celovski policiji, ki se je verjetno zato, ker ni našla pravne storilca, znesla nad igralci in funkcionarji Jesenic.

Škoda, da je imelo sicer tako fair srečanje tak zaključek. Prepričani smo, da v prihodnjih srečanjih ne bo več takih incidentov, najsi bo na Jesenicah ali v Celovcu.

P. K.

Športne brzovavke

V smučarskem društvu Mojstrana je izvoljen pripravljalni odbor za FIS prireditve v tekih. Predsednik tega odbora je Alojz Klančnik, vodja tekmovalne komisije pa Jože Košir. Proga bo ista kot lani. V zadnjih dneh intenzivno urejajo proge. Napravili so mostičke preko potokov in zaščitne zidove proti plazovom.

V nedeljo so uradno zaključili letošnjo sezono košarkarji Jesenic. V združenem domu na Hrušici so se zbrali vsi košarkarji in funkcionarji. Podeljena so bila priznanja najboljšim igralcem, ki so osvojili prvo mesto v II. slovenski ligi in igalkam za osvojeno prvo mesto v republiški ligi. Na žalost se zaključne svečanosti niso udeležili predstavniki športnih in družbeno-političnih organizacij, ki so bili vabljeni.

V torek popoldne je na žičnici v Crnem vrhu prvič stekla po drogih jeklena vrv. Zavrteli so se motorji, ki bodo poganjali to tehnično pridobitev, ki bo mnogo doprinesla k razvoju rekreacije na Jesenicah. Upajmo, da bo še letos pričela redno obratovati.

V nedeljo je bilo v Mariboru pionirsko mladinsko republiško prvenstvo v namiznem tenisu. Nastopilo je 140 igralcev iz 14 klubov. Jeseničani so se tokrat dobro odrezali in zasedli dve vidni mesti. Med mladinci je bil Buh četrti, med mladinkami pa Krajseljeva druga.

Judoisti so imeli v zadnjem času začetniški tečaj. Dvanajst udeležencev je uspešno opravilo izpite in dobilo šolske pasove. 3. decembra bodo imeli prvo mednarodno srečanje z judoisti Pliberka iz Avstrije in Triglava iz Kranja.

Poldo Karlin

V preteklem tednu je bila odigrana na drsališču pod Mežakljo hokejska tekma med reprezentanco Jugoslavije in hokejsko ekipo KAC iz Celovca. Po lepi in zanimivi igri je zmagala reprezentanca Jugoslavije z rezultatom 6:3.

Jugoslavija : KAC (Celovec) 6 : 3

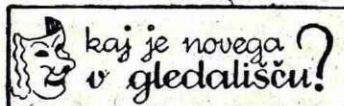
Hokejska reprezentanca Jugoslavije je v mednarodni tekmi premagala KAC iz Celovca s 6:3 (2:0, 2:1, 2:2). Sodnika Krisch (Zagorje) in Kopetzki (Celovec). Gledalcev okoli 4.000.

Strelci: Tišler 2, Župančič 2, Felc in Holbus za Jugoslavijo. Kerntz, Knoll in Del John za KAC.

Reprezentanca je presenetila s hitro in borbeno igro. Holbus je že v 7. minuti premagal Hübnerja — 1:0. Pretekla je samo minuta in Felc je na lepo podajo Klinarja že drugič zadel mrežo — 2:0. Naši so še naprej nevarno napadali, toda vratar gostov je branil odlično in tako je ostalo pri 2:0, čeprav je bila premoč Jugoslavije očitna. Druga tretjina se je začela z napadi Celovčanov, ki so močno zaposlili našo obrambo, ki je nekajkrat reševala že brezupne situacije. Kerntz

je končno v 7. minuti znižal na 2:1. Razvila se je zanimiva borba in ob grobi igri gostov so odhajali prvi igralci na kazensko klop. V 12. minuti je Župančič presenetil Hübnerja z ostrim strelom — 3:1. KAC je poizkušal vse, da bi znižal rezultat, toda po lepi kombinaciji Tišler — Felc je slednji še povečal vodstvo na 4:1. Zadnjih pet minut tempo ni popustil, toda rezultat je ostal nezpremenjen.

Jugoslovanski hokejisti so po zadnjem odmoru zaigrali ležerno in Knoll je že v 7. minuti znižal na 4:2. Začeli so se juriši na naša vrata. V enem izmed protinapadov je Jan v solo prodoru prišel sam pred Hübnerja, ki je puck odbil kratko do Župančiča, ki je ostro streljal mimo nemočnega vratarja KAC — 5:2. Takrat je postala igra izredno groba, ker avstrijski hokejisti pač

kaj je novega v gledališču?

Sobota, 21. novembra, ob 19.30: F. G. Lorca: DOM BERNARDE ALBE — Gostovanje v ljubljanski Drami.

Nedelja, 22. novembra, ob 19.30: C. Goldoni: RIBISKE ZDRAHE.

Torek, 24. novembra, ob 19.30: C. Goldoni: RIBISKE ZDRAHE.

Vstopnice rezervirajte na telefon 82-200 in jih dvignite najkasneje 15 minut pred predstavo pri blagajni. V nasprotnem primeru bodo vstopnice prodane.

Vse obiskovalce opozarjamo na torkovo predstavo. Predstava je končana 5 minut pred pol desetjo uro, tako da so zveze z vlaki ugodne.

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 20. novembra od 12. ure do 27. novembra do 12. ure.

ZAHODNI DEL JESENIC: dr. Alojzij Jenko, Jesenice, Cesta maršala Tita 84, telefon 82-277.

VZHODNI DEL JESENIC: dr. Avguštin Tancar, Jesenice, Cesta maršala Tita 27, telefon 82-278.

France Žvan Jeseniški hokej zdaj in v bodoče Naši gledališčniki v ljubljanski drami

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Takšno delo je odgovorno in zahteva ne le rutinsko organizacijsko sposobnost, pač pa večkrat dosti nadpovprečne požrtvovalnosti in smisel za predvidevanje najrazličnejših situacij ki lahko nastopijo v teku priprav. Zato zahteva predhodna organizacija gostovanj in turnej zelo odgovorne športne delavce, ki jim je treba ustrezno priznavati njihov napor ter uspehe. Ob tej zahtevi, je potrebno poudariti, da je treba urejati precizne pogodbenne odnose z inozemskimi partnerji, da ne gre pri njih zanemariti ekonomskega elementa, in da natančni dogovori ne smejo biti rezultat trenutnega položaja in možnosti ali sposobnosti tega ali onega hokejskega funkcionarja, pač pa rezultat načrtane politike, ki jo v klubu zavestno izvajajo.

Nekateri primeri v zadnjem času kažejo na to, da je bilo s skupinami naših igralcev na tujem premalo spremljevalcev. Nikakor se ne zavzemam za tisto, kar se včasih primeri, ko gre na tuje več funkcionarjev kot igralcev in služijo potovanja za vse mogoče (interes, zaradi katerega potujejo, pa je včasih celo potisnjen v ozadje), pač pa mi je za primerno število odgovornih ljudi, ki spremljajo igralce. Ti morajo biti v stanju spremljati in rešiti vsak položaj, ki nastane spotoma ali na tujem. Vplivati morajo pozitivno na počutje in »moralo« igralcev in biti v stanju zagotoviti vsestransko neoporečno ponašanje celotne skupine, ki potuje. Zavedati se je treba, da nismo nikdar, pa naj gremo v inozemstvo po še tako nepomembnem (navidez) oprasku, samo individualne osebnosti, pač pa smo vedno in vselej Jugoslovani. Tujci vidijo v nas zastopnike naše dežele in našega naroda. Na našem ponašanju građe svoje sodbe o vsem narodu in vsej deželi. Še zlasti velja to, če se pojavimo v inozemstvu v športnem dresu in na igrišču, kjer ne vedo razen tega, da smo Jugoslovani, morda o nas čisto nič drugega.

Kulturno ponašanje, nacionalna zavest, patriotizem, upoštevanje civilizacijskih norm v medsebojnem obnevanju, zmernost in absolutna

poštenost so najbrž tisto, kar bi želeli doseči ob vsakem potovanju naših ekip po tujem. Na tem področju bo nedvomno treba še mnogo delati.

Uprava kluba in jeseniška javnost bosta morali posvetiti svojo pozornost tudi osebnim problemom igralcev. Ni vseeno, kje stanuje hokejist, ki po svojem vsakodnevem delu naporno trenira in pričakujemo od njega, da bo v kritičnih situacijah na igrišču delal skoraj čudeže. Ne mislim, da bi morali iz igralcev ustvariti poseben element in jih ločeno obravnavati, pač pa je treba pokazati smisel in posluš za njihove tegobe in osebne probleme. Nikakor si ne bilo pošteno in prav, če bi za

»fante« ne pokazali najmanj takega poslušja, kakor moramo kazati za druge občane.

Večkrat slišim razpravljanje o hranarini, to je o tistem denarju ali količini živil, ki jih dobe igralci zato, da vzdržujejo svojo kondicijo in da nadomestijo energijo, ki jo trošijo na treningih in igrah. Sodim, da je zelo prav, če jim uprava kluba povrne tisto, kar trošijo, zato ker od njih zahtevamo, da nas častno zastopajo. Mogoče se je meniti o višini hranarine, nikakor pa ne sme postati prikrita plača. Če bi se to zgodilo, bi se po tej poti oddaljili od pozicij amaterizma.

(nadaljevanje)

Praktikanti iz Skopja - prvaki železarne Jesenice v malem nogometu

V finalu turnirja v malem nogometu sta se srečali ekipi praktikantov iz Skopja in hladne valjarne — žičarne. Nasprotnika sta bila enakovredna, vendar je napadalca hladne valjarne — žičarne Otonu Pestotniku uspelo povesti svoje moštvo v vodstvo z 1:0. Ker je v malem nogometu mnogo težje doseči gol kot pri navadnem nogometu, bi to vodstvo ob pravilni taktični igri HVŽ že zadostovalo za prvo mesto. Namesto da bi s Pestotnikom okrepili obrambo, pa je še vedno ostal nekje v sredini polja. Tako je Stanojkovski iz Skopja po začetniški napaki obrambe HVŽ rezultat izenačil. Ker se je tekma končala neodločeno, sta obe moštvi streljali po pet devetmetrovk, kjer so bili praktikanti iz Skopja uspešnejši. Če analiziramo letošnje

prvenstvo v malem nogometu, vidimo, da je žreb razdelil moštva v dve neenaki skupini. Tako so bili v prvi skupini favoriti HVŽ, promet in elektro delavnica, medtem ko sta bila v drugi skupini dva favorita — praktikanti iz Skopja in konstrukcijska delavnica. Zmaga praktikantov iz Skopja je zaslužena, saj so imeli najbolj izenačeno ekipo. Najboljši med njimi je bil Stanojkovski, ki je dosegel večino golov. Ostala moštva so imela večinoma po enega ali dva nogometaša, medtem ko so bili ostali v moštvu slabši. Zanimivo pri večini obratov je bilo to, da niso znali izkoristiti registriranih nogometašev, oziroma da registrirani igrači v teh moštvih niso znali postati dirigenti in najkoristnejši člani v ekipi.

inž. Adi Mulej

Nogometaši drugi v gorenjski nogometni ligi

V nedeljo, 15. novembra, je bilo odigrano zadnje kolo jesenskega dela nogometnega prvenstva v GNP. Jeseničani so na svojem igrišču pod Mežakljo z visokim rezultatom 7:1 odpravili moštvo iz Železnikov, ki se je tudi potegovalo za naslov jesenskega prvaka Gorenjske. V jesenskem delu tekmovalja so za prvo moštvo Jesenic nastopali naslednji igralci: Volarič, Korantar, inž. Mulej, Rozman, Brajc, Koblar, Medja, Lavtežar, Hribar, Radovič, Komel, Kovač, Čikor, Magajna, Klinar, Tišler, Horvat, Dvoržak, Luznar, Pestotnik in Lavtežar. Osvojili so 14 točk in zasedli drugo mesto za moštvom iz Kranja, ki je s točko prednosti osvojilo naslov jesenskega prvaka Gorenjske.

Moštvo Jesenic je v jesenskem delu doseglo naslednje rezultate: Jesenice : »Preše-

ren« 5:1, Jesenice : Svoboda — Senčur 5:4, Jesenice : Predvor 4:0, Jesenice : Trboje 4:0, Jesenice : Kranj 0:1, Jesenice : Visoko 3:0, Jesenice : Naklo 8:0 in Jesenice : Železniki 7:1.

Doseženi rezultati proti nekaterim slabšim nasprotnikom bi bili lahko še večji, če bi igralci v večji meri upoštevali kolektivno igro. V nekaterih primerih so se posamezni igralci prizadevali, da bi brez sodelovanja ostalih soigralcev prisilili vratarja nasprotnega moštva, da pobere žogo iz mreže, vendar jim to vedno ni uspelo. Zaradi tega bi bilo zaželeno, da v spomladanskem delu prvenstva igralci v večji meri upoštevajo kolektivno igro in še večji uspeh ne bo izostal. Takrat bodo morali zaigrati z vso resnostjo, da bodo prvi na lestvici ter se uvrstili v slovensko

consko ligo — zahod, kjer že tekmujeja enajstori iz Tržiča in Škofje Loke.

— or

SPORTNE BRZOJAVKE

Kranjskogorski smučarji se pripravljajo za FIS prireditve v alpskih kombinacijah. Izvoljen je odbor, kateremu predseduje podpredsednik Smučarske zveze Slovenije Jožko Pirman, vodja tekmovalne komisije je domačin Ljubo Bizjak. Obljubili so, da bo letos vsa proga od starta do cilja ozvočena. Napeljava ne bo potekala po zemlji, ampak po drogovihi žičnice.

Na nedeljski tekmi s švedskim moštvom ODDEHOLM je bil poškodovan vratar jesenškega moštva Korantar. Ugotovili so, da ima zlomljen nos, toda kljub poškodbi bo lahko še naprej branil.

soboto zvečer vsaj v mislih poromajmo tja in stisnimo pesti za jeseniške gledališčnike in našo delavsko in železarsko kulturo.

Železarski globus

ALJASKA — V zadnjem času so raziskali nekoliko natančneje že od leta 1955 znano nahajališče železne rude na jugozahodu Aljaske ob kanadski meji. Ugotovili so, da vsebuje ruda 50 do 65 % železa in da se nahaja v izredno bogatih slojih, medtem ko številčno zaloge še niso znane.

FRANCIJA — V Franciji sta znani francoski železarski družbi Sidélor in de Wendel ustanovili novo železarsko podjetje pod imenom »Société des Aciéries de Lorraine« (Saciilor), ki namerava ob kanalu Mosele zgraditi novo železarno. Zmogljivost te železarne bo 1,6 milijona ton surovega jekla letno, proizvedenega v kisikovih konvertorjih.

POSLOVILNI VEČER ZA UPOKOJENCE OBRATA JAVORNIK

Kakor vsako leto je, tudi letos sindikalni odbor delovne enote Javornik I priredil poslovilni večer za sodelavce, ki so v letu 1964 bili upokojeni. Priznati moramo, da je bil poslovilni večer skrbno pripravljen in ga upokojenci ne bomo pozabili. Z avtobusom smo se odpeljali ob 14. uri z Javornika na Ravne, kjer je bilo v počitniškem domu že vse pripravljeno. Tam so nas v lepo okrašeni dvorani pričakali tudi člani sindikalnega odbora. Da upokojenci ne bi bili preveč osamljeni, je sindikalni odbor povabil tudi članke sindikalne organizacije, ki so zaposleni na obratovodstvu ter članke organov delavskega samoupravljanja. Kmalu smo se prijateljsko in sproščeno pogovarjali in marsikdo je rad poslušal pripovedovanje starejših sodelavcev, ki so si v železarni pridobili dovolj izkušenj. Pozneje smo zapeli in zaplesali, skratka bilo je prijetno. Za lepo doživetje se še enkrat prisrčno zahvaljujemo sindikalnemu odboru za skrb in pozornost ter vsem, ki so v tej ali oni obliki prispevali, da je poslovilni večer minil tako prijetno. Potrudili se bomo, da na svoje delo v tovarni ter poslovilni večer ob odhodu v pokoj ne bomo nikoli pozabili.

Upokojenci obrata Javornik I

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice. Tel. int. 758 in 394 — Tisk ČP »Gorenjski tisk«